

MAGYAR

KÖZLÖNY

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

Budapest,
2008. december 5.,
péntek

172. szám

Ára: 895,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

157/2008. (XII. 5.) FVM r.	A Magyar Élelmiszerkönyv nemzeti termékleírásokat tartalmazó kötelező előírásairól szóló 57/2004. (IV. 24.) FVM rendelet módosításáról.	20816
35/2008. (XII. 5.) KHEM–HM–IRM e. r.	A kizárólag állami légi járművel bekövetkezett légiközlekedési balesetek, repülőesemények és légiközlekedési rendellenességek szakmai vizsgálatának részletes szabályairól, valamint a kizárólag állami légi járművel összefüggő üzemeltetési vizsgálat szabályairól.	20825
25/2008. (XII. 5.) NFGM–KHEM e. r.	A Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ Közlekedésfejlesztési Integrált Közreműködő Szervezet, közreműködő szervezetként való kijelöléséről szóló egyes miniszteri rendeletek módosításáról.	20843
	A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozata (4/2008. PJE szám).	20844
1076/2008. (XII. 5.) Korm. h.	Az Európai Összehasonlító Kisebbségkutatások Közalapítvány alapító okiratának módosításáról.	20846
48/2008. (XII. 5.) KüM h.	A Magyar Köztársaság Kormánya és Románia Kormánya között a Tanács 2003. február 18-i, 343/2003/EK rendeletének alkalmazása érdekében történő együttműködésről szóló, 2007. november 14-én, Nagyszebenben aláírt Közigazgatási Megállapodás kihirdetéséről szóló 144/2008. (V. 22.) Korm. rendelet 2–3. §-ai hatálybalépéséről.	20847

Hivatalos Értesítő (2008/49. szám) HÉ 8701–8876

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

157/2008. (XII. 5.) FVM rendelete

a Magyar Élelmiszerkönyv nemzeti termék-leírásokat tartalmazó kötelező előírásairól szóló 57/2004. (IV. 24.) FVM rendelet módosításáról

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. §-a (2) bekezdésének 5. pontjában foglalt felhatalmazás alapján – a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának c) és f) pontjában foglalt feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

1. §

A Magyar Élelmiszerkönyv nemzeti termék-leírásokat tartalmazó kötelező előírásairól szóló 57/2004. (IV. 24.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A mellékletben felsorolt előírásokat a Magyar Köztársaságban előállított, illetve forgalomba hozott élelmiszerekre kell alkalmazni.”

2. §

Az R. Mellékletének 1. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

[Sor-szám]	Magyar Élelmiszerkönyv előírás jele	Magyar Élelmiszerkönyv előírás címe	Kötelező alkalmazás időpontja
„1.	1-3/13-1	Húskészítmények (2. kiadás)	2008. december 15.”

3. §

(1) Ez a rendelet 2008. december 15-én lép hatályba, és az azt követő napon a hatályát veszti.

(2) Az e rendelet hatálybalépése előtt jogszerűen forgalomba hozott, de e rendelet előírásainak nem megfelelő termékek továbbra is forgalomban tarthatóak.

Gráf József s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

Függelék

a 157/2008. (XII. 5.) FVM rendelethez

MAGYAR ÉLELMISZERKÖNYV

1-3/13-1 számú előírás

**Húskészítmények
2. kiadás, 2008.**

1. §

(1) Ez az előírás a 3. § 4. pont szerinti húskészítményekre vonatkozik, célja a fogyasztók, a gazdasági szereplők és a piaci verseny tisztaságának védelme.

(2) Az előírásban meghatározott húskészítmény megnevezések a Magyarországon forgalomba hozott termékek esetében csak akkor használhatók, ha megfelelnek az előírásban rögzített követelményeknek.

(3) Az ebben az előírásban meghatározott technikai jellegű előírásoknak nem kell megfelelnie azon termékeknek, amelyeket az Európai Unió valamely tagállamában vagy Törökországban állítottak elő, illetve hoztak forgalomba, vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely EFTA-államban állítottak elő, az ott irányadó előírásoknak megfelelően, feltéve, hogy az irányadó előírások a fogyasztók védelme vonatkozásában az ezen előírásban meghatározottal egyenértékű védelmet nyújtanak.

2. §

(1) A húskészítmények előállításához, a vonatkozó jogszabályoknak, ajánlásoknak, ezek hiányában a szokásos jó üzemi, kereskedelmi gyakorlatnak megfelelő minőségű összetevők használhatók fel.

(2) A húskészítmények csomagolására csak a vonatkozó jogszabályoknak megfelelő csomagolóanyag és védőgáz használható fel.

(3) A húskészítmények tárolását, szállítását a vonatkozó jogszabályoknak, ajánlásoknak, ezek hiányában a szokásos jó gyakorlatnak megfelelően kell végezni.

3. §

Ezen előírás vonatkozásában:

1. Hús

Az emlősállatok és madárfajok (szárnyasok) emberi fogyasztásra alkalmasnak minősített, természetes alkotórészűket képező, vagy hozzájuk kötődő vázizomzata [a rekeszizom és a rágóizom a vázizomhoz tartozik, míg a szív, a nyelv, a fejen lévő izmok (a rágóizmok kivételével), a lábízületek izmai és a farok nem], ha az összes zsír vagy

16. Lángolás: A húskészítmény felületének nyílt lánggal való kezelése, vagy forró füstölése.

17. Sózás: A húskészítmény, vagy összetevői tartósítási, állomány- és ízkialakítási módja, mely lehet száraz és nedves.

a) Száraz sózás

A hús és/vagy szalonna összetevők sózóedényben, finom étkezési sóval való behintése, bedörzsölése.

b) Nedves sózás

A félkész húskészítmény vagy összetevői meghatározott időtartamra sóoldatba való helyezése.

18. Szárítás: Elsősorban sózással kombinált tartósítási mód, melynek során a szabályozott hőmérsékletű és páratartalmú levegőben a húskészítmény tömege és térfogata csökken.

4. §

A húskészítmények jelölésénél a vonatkozó jogszabályok mellett az alábbiakat kell figyelembe venni:

(1) A füstölt termékek megnevezésében a „hagyományosan füstölt”, „füstölt” vagy „füst ízű” kifejezésekkel kell utalni a füstölt íz elérésének módjára a 3. § 7. pontnak megfelelően. A füstölésre vagy a füstölt ízre nem kell utalni azon termékek esetében, amelyek jellegéhez tartozik a füstölés (pl. szalámi, természetes bélbe töltött kolbászok, természetes bélbe töltött virslik).

(2) A pácolt és/vagy érlelt termékeknek a „pácolt” és/vagy „érlelt”, illetve a „hagyományosan érlelt” és/vagy „hagyományosan pácolt” szavakkal kell a megnevezésben vagy ahhoz kapcsolódóan utalni.

(3) A termék nevében az adott állat neve (pl. sertés, marha, borjú, pulyka stb.) akkor tüntethető fel, ha a termék hústartalmának legalább 70%-a az adott állatfajtából származik. Vegyes baromfihús 70%-os felhasználása esetén a termék neve a „baromfi” jelzőt viselheti.

(4) A külön jogszabályban szereplő őshonos állatokból készült termék megnevezésében akkor szerepelhet az adott állatfajta neve, ha a termék hústartalmának legalább 70%-a az adott állatfajtából származik.

(5) A termékek 3. § (1) bekezdés szerinti hústartalmát – az élelmiszer-összetevők mennyiségi jelölési szabályainak megfelelően a hússajtok, a hurkák, a kenhető húskészítmények, a pástétomok és a szalonnafélék kivételével – az összetevők felsorolásánál meg kell adni.

Ha a húsösszetevő zsír, illetve kötőszövet tartalma a 3. § 1. pontjában megadott maximális értékeket túllépi, de a hús definíció többi feltétele teljesül, akkor az összetevők mennyiségi jelölése szempontjából a hústartalom a túllépés mértékével csökken. A jelölésen egyidejűleg fel kell tüntetni a zsír, illetve kötőszövet összetevőt is.

(6) Az összetevők között a füst ízt adó összetevőt mennyiség nélkül kell feltüntetni, amit a 3. § 7. pontnak megfelelően, a „füst” vagy „füstaroma” kifejezésekkel kell megadni.

(7) A megnevezésben „májas” szót viselő terméknek legalább 12% (m/m) májat kell tartalmaznia.

5. §

A mellékletben szabályozott húskészítmények jelölésénél az ott előírtak, a 4. § és a vonatkozó jogszabályok mellett a következőket kell figyelembe venni:

(1) A termékek adott megnevezése megkülönböztető jelzővel vagy kiegészítéssel látható el.

(2) A párizsi, a krinolin, a virsli, a Zala felvágott, a nyári turistafelvágott és a csemege debreceni megnevezésében alkalmazható az extra, a prima, az eredeti, a különleges, vagy más egyéb, a kiválóságra utaló jelző, ha

a) a termékek hústartalma a késztermékre vonatkoztatva legalább 1,3-szorosa a megkülönböztető jelző nélküli terméknek, és

b) a termékek előállításához csak húseredetű fehérjét használnak.

(3) A termékekhez a leírásokban megadott összetevőkön túl más, nem húsipari eredetű összetevő (pl. zöldség, gyümölcs, tejtermék) is felhasználható. Erre a megnevezés jelzőjeként (pl. sajtos párizsi) egyértelműen utalni kell. Ez esetben a mellékletben megadott minőségi jellemzők a termék megnevezésben szereplő összetevők nélküli részre vonatkoznak.

(4) A termékeket a meghatározott átmérőjűnél legfeljebb 40%-kal eltérő átmérőjű bélbe is lehet tölteni.

6. §

Az egyes húskészítmények részletes előírásait – a meghatározó összetevőit, technológiát, minőségi jellemzőit és speciális jelölési elemeit – a melléklet tartalmazza.

7. §

A jelen előírásból eredő új jelölési rendelkezéseknek nem megfelelő jelölésű termékek a hatálybalépéstől számított 18 hónapig előállíthatóak, és az addig előállított termékek ezt az időpontot követően is forgalomba hozhatóak.

Melléklet az 1-3/13-1. számú előíráshoz

I. RÉSZ TERMÉKCSOPORTOK

1. Sonkák

A termékcsoporthoz az alkalmazott eljárások szerint három alcsoportra osztható.

1.1. Nyers sonkák

A termékfajtára jellemző módon darabolt vagy darabolatlan, bőrös vagy bőr nélküli, csontos vagy csont és porc nélküli sertés comb vagy lapocka vagy bőr nélküli marhacomb vagy lapocka, vagy vad hasonló testtájából pácolással előállított termékek. Tartósításukat füstöléssel és/vagy szárítással végzik.

1.1.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

Nátrium-klorid-tartalom legfeljebb 7,0% (m/m)

b) Érzékszervi jellemzők

Alak: A termék fajtájára jellemző, tetszetős külső megjelenésű. Megfelelően formázott, bőr nélküli vagy bőrrel és szalonnaréteggel fedett. Bőrös készítmény esetén a szalonnaréteg 2 cm-nél vékonyabb. Ne legyen véraláfutásos, a bőrös részen rosszul szörtelenített.

Állomány: Ne legyen beszáradt, túl kemény. A termék ne legyen nyomás nélkül levet engedő.

Szín, íz, illat: A termékfajtára jellemző szín, a szalonnás rész a felületén világos sárgásbarna színű. Ízében, illatában a só és füstölt termékénél a füst érződik.

1.1.2. Jelölés

Megnevezés:

Nyers sonka.

A testtájra utalni lehet.

Az előkészítés módjára a darabolt vagy kötözött szavak használatával utalni kell.

A csak szárítással készült termékekénél a füstölés hiányára utalni kell pl. nyers szárított, érlelt sonka.

A vágóállat fajtáját a sertés kivételével jelölni kell.

Egyéb jelölés:

Fel kell tüntetni, hogy a termék nyersen és/vagy hőkezelve (főzve, sütve) fogyasztandó.

1.2. Hőkezelt sonkák

A termékfajtára jellemző módon darabolt, bőrös vagy bőr nélküli, csont és porc nélküli sertés comb vagy lapocka; vagy bőr nélküli marhacomb vagy lapocka; vagy vad hasonló testtájából; vagy baromfi mellből vagy combból előállított sült, vagy főtt, vagy füstölt, főtt húskészítmények.

1.2.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

Nátrium-klorid-tartalom legfeljebb 4,5% (m/m)

b) Érzékszervi jellemzők

Alak: A termék fajtájára jellemző, tetszetős külső megjelenésű. Megfelelően formázott, bőr nélküli vagy bőrrel és szalonnaréteggel fedett. Bőrös készítmény esetén a szalonnaréteg 2 cm-nél vékonyabb. Ne legyen véraláfutásos, a bőrös részen rosszul szörtelenített.

Állomány: Ne legyen beszáradt, túl kemény. A termék ne legyen nyomás nélkül levet engedő.

Szín, íz, illat: A termékfajtára jellemző szín, sült, főtt vagy főtt-füstölt illat és íz.

1.2.2. Megnevezés

Főtt sonka vagy sült sonka.

A testtájra utalni lehet.

Az előkészítés módjára a darabolt vagy kötözött szavak használatával utalni kell.

A vágóállat fajtáját a sertés kivételével jelölni kell.

1.3. Formában vagy bélben hőkezelt sonkák

Különböző átmérőjű bélbe vagy formába töltött készítmények. Húspépbe ágyazott, legalább 15 mm-es egybefüggő pácolt húsmozaikokat tartalmazó, főzéssel vagy füstölés utáni főzéssel vagy sütéssel készült termékek. A húsmozaik pácolt ín nélküli marhahús, és/vagy íntalanított és zsírtalanított baromfihús és/vagy ín és kötőszöveti hártya nélküli sertéshús lehet. A hústartalom a késztermékre vonatkoztatva legalább 55%.

1.3.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

Fehérjetartalom	legalább	15,0% (m/m)
Víztartalom	legfeljebb	77,0% (m/m)
Zsírtartalom	legfeljebb	9,0% (m/m)
a szalonnával fedett és csülöksonka		
terméknél	legfeljebb	15,0% (m/m)
Nátrium-klorid-tartalom	legfeljebb	3,5% (m/m)

b) Érzékszervi jellemzők

A termék tetszetős külső megjelenésű, jellegének megfelelő színű, illatú, állományú.

Állománya ne legyen túl puha, túl kemény, gyengén főtt vagy rágós.

A csomagolt termék ne legyen sérült, szennyezett vagy zsírkiválásos.

1.3.2. Megnevezés

Sonka

A vágóállat fajtáját a sertés kivételével jelölni kell.

A megnevezésben a sonka szó használható csülökhús felhasználása esetén is.

2. Szalámik

Különböző (legalább 40 mm) átmérőjű, természetes vagy mesterséges burkolatba töltött készítmények, amelyek nemespenésszel vagy egyéb anyaggal bevontak (pl. mártómasszába mártottak, porozottak) vagy bevonat nélküli.

küliek, szárításos érleléssel vagy gyorsított szárításos érleléssel, sertés és/vagy baromfi, és/vagy marha és/vagy egyéb vágóállatok húsból és gyártási szalonna alapanyagból és/vagy marhafaggyúból készülnek, jelleg- és íz-kialakító anyagok felhasználásával.

Metszéslapjuk különböző aprítottságú, egyenletesen elkevert legalább 2 mm-es hús- és szalonna/vagy faggyú mozaikokból, esetenként durván őrölt fűszerszemcsékből áll. Tartósításukat füstöléssel és/vagy szárításos érleléssel végzik, hőkezelést nem kapnak.

A termékcsoport az alkalmazott érlelési eljárás szerint két alcsoportra osztható.

2.1. Hagyományos szárításos érleléssel készült penészes vagy penészmentes szalámik

2.1.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

Víz-fehérje hányados	legfeljebb	1,5
Húsfehérje-tartalom	legalább	18,0% (m/m)
Nátrium-klorid-tartalom	legfeljebb	5,0% (m/m)
Vízaktivitás (a_w)	legfeljebb	0,91

b) Érzékszervi jellemzők

A termék legyen tetszetős megjelenésű, vágásérett. Penészes vagy bevont termék esetén egyenletesen borított. Egyenletesen, de termékfajtánként változó méretben aprított és kevert hús- és szalonnaszemcsékből (faggyú) álló, jól szeletelhető, tömör állományú termék.

2.1.2. Megnevezés

Szalámi, kiegészítve a hagyományos érlelésre történő utalással.

2.2. Érlelés-szabályozóval készült penészes vagy penészmentes szárított szalámik

2.2.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

Víz-fehérje hányados	legfeljebb	1,9
Húsfehérje-tartalom	legalább	16,0% (m/m)
Nátrium-klorid-tartalom	legfeljebb	5,0% (m/m)
Vízaktivitás (a_w)	legfeljebb	0,95
pH (vágásérettségre)	4,8 és 5,3 között	

b) Érzékszervi jellemzők

A termék legyen tetszetős megjelenésű, vágásérett. Penészes vagy bevont termék esetén egyenletesen borított. Egyenletesen, de termékfajtánként változó méretben aprított és kevert hús- és szalonnaszemcsékből (faggyú) álló, jól szeletelhető, tömör állományú termék. A termék íze jellegének megfelelően enyhén savanykás lehet.

2.2.2. Megnevezés

Szalámi, kiegészítve az érlelésre történő utalással.

3. Értelt kolbászok

Különböző (legalább 24 mm) átmérőjű, természetes vagy mesterséges burkolatba töltött, különböző szemcse-

méretűre aprított marha vagy sertés vagy baromfi vagy más vágóállat és/vagy gépi csontozású hús, továbbá szalonna alapanyag vagy baromfizsíraderék vagy marhafaggyú továbbá jelleg- és íz-kialakító anyagok felhasználásával készült termékek. Metszéslapjuk különböző aprítottságú, egyenletesen elkevert (minimum 2 mm) hús- és szalonna/vagy faggyú mozaikból áll. Tartósításukat füstöléssel, majd azt követő szárításos érleléssel végzik. A szárítás idejétől függően félszáraz vagy száraz kolbászról beszélünk.

A termékcsoport az alkalmazott eljárások szerint két alcsoportra osztható.

3.1. Hagyományos szárításos érleléssel készült kolbászok

3.1.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

Víz-fehérje hányados	legfeljebb	1,9
Zsír-fehérje hányados	legfeljebb	3,0
Húsfehérje-tartalom	legalább	16,0% (m/m)
Nátrium-klorid-tartalom	legfeljebb	5,0% (m/m)
Vízaktivitás (a_w)	legfeljebb	0,91

b) Érzékszervi jellemzők

A termék tetszetős megjelenésű, penészes vagy bevont termék esetén egyenletesen borított. Egyenletesen, de termékfajtánként változó méretben aprított és kevert hús- és szalonnaszemcsékből (faggyú) álló, jól szeletelhető, tömör állományú húskészítmény.

3.1.2. Megnevezés

Kolbász, kiegészítve a hagyományos érlelésre történő utalással.

3.2. Érlelés-szabályozóval készült kolbászok

3.2.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

Víz-fehérje hányados félszáraz kolbász	legfeljebb	2,1
Víz-fehérje hányados száraz kolbász	legfeljebb	1,9
Zsír-fehérje hányados félszáraz kolbász	legfeljebb	2,5
Zsír-fehérje hányados száraz kolbász	legfeljebb	2,7
Húsfehérje-tartalom	legalább	15,0% (m/m)
Nátrium-klorid-tartalom	legfeljebb	5,0% (m/m)
Vízaktivitás (a_w)	legfeljebb	0,95
pH	4,8 és 5,3 között	

b) Érzékszervi jellemzők

A termék tetszetős megjelenésű, egyenletesen, de termékfajtánként változó méretben aprított és kevert hús- és szalonnaszemcsékből (faggyú) álló, jól szeletelhető, kissé puha állományú termék. A termék íze jellegének megfelelően enyhén savanykás lehet.

3.2.2. Megnevezés

Kolbász, kiegészítve az érlelésre történő utalással

4. Felvágottak

Különböző, de legalább 40 mm átmérőjű, természetes vagy mesterséges bélbe töltött homogén húspépbe ágyazott hús és/vagy szalonna mozaikokat tartalmazó, jelleg- és íz kialakító anyagok felhasználásával készült, főzéssel, füstöléssel tartósított, esetlegesen szárítással utóérlelt, jól szeletelhető húskészítmények.

4.1.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

	legalább	Utóérlelés nélkül 12,0%	Utóérlelt 16,0% (m/m)
Fehérje-tartalom			
Víztartalom	legfeljebb	75,0%	49,0% (m/m)
Zsírtartalom	legfeljebb	35,0%	45,0% (m/m)
Nátrium-klorid-tartalom	legfeljebb	2,5%	3,5% (m/m)

b) Érzékszervi jellemzők

Tömör, rugalmas állomány. Egyenletes, világos rózsaszín szín.

A vágásfelületen húspépbe ágyazott különböző szemcseméretű azonos, vagy különböző húsból és/vagy szalonna alapanyagból álló mozaikos szerkezet látható.

A burkolat sima.

A szárítással történt utóérlelés esetében a burkolat enyhén ráncos.

4.1.2. Megnevezés

Felvágott

II. Rész termékek

1. Párizsi

Legalább 55 mm átmérőjű, természetes vagy műbélbe töltött húspépet tartalmazó, főzéssel hőkezelt, füstölt, (vízgőzzáró műbélbe töltött termék esetén) füstötlen vagy füst ízesítésű homogén metszészlapú, jól szeletelhető készítmény. A hústartalom a késztermékre vonatkoztatva legalább 40%.

1.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

Fehérjetartalom	legalább	10,0% (m/m)
Víztartalom	legfeljebb	71,0% (m/m)
Zsírtartalom	legfeljebb	23,0% (m/m)
Nátrium-klorid-tartalom	legfeljebb	2,5% (m/m)

b) Érzékszervi jellemzők

Alak, méret: Egyenletes hengeres alakú, két végén elkeskenyedő. Átmérője legalább 55 mm.

Burkolat: A burkolat ép, sima, tiszta, a végeknél 10 mm-nél nagyobb folyadék-, lég- és zsírszák nincs.

Állomány, szerkezet, metszészlap: A rúd állománya rugalmas, jól szeletelhető, a metszészlap homogén állományú, 10 mm-nél nagyobb légüreg nem, legfeljebb csak né-

hány kisebb látható. Nem tartalmaz 3 mm-nél nagyobb ín- és kötőszöveti hártadarabot, legfeljebb néhány 1-2 mm-es méretű tartalmazhat. A szelet első harapás után se nem puha, se nem kemény, jól összeáll, rágási maradék nincs.

Szín, íz, illat: A metszészlap egyenletes világos rózsaszínű. A fűszereleszlás egyenletes. A főtt húspép íze mellett borsíz érezhető, de idegen és mellékízek nem érezhetők. Kellemesen sós ízű. A főtt húspép és a bors illata érezhető, idegen szagok nem érezhetők. Füstölt termékek esetében füstíz és -illat is érezhető.

1.2. Megnevezés

Párizsi

2. Krinolin

Legalább 32 mm átmérőjű, természetes vagy műbélbe töltött húspépet tartalmazó, főzéssel hőkezelt, füstölt, (vízgőzzáró műbélbe töltött termék esetén) nem füstölt, vagy füst ízesítésű készítmény. A hústartalom a késztermékre vonatkoztatva legalább 40%.

2.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

Fehérjetartalom	legalább	10,0% (m/m)
Víztartalom	legfeljebb	71,0% (m/m)
Zsírtartalom	legfeljebb	23,0% (m/m)
Nátrium-klorid-tartalom	legfeljebb	2,5% (m/m)

b) Érzékszervi jellemzők

Alak, méret: Egyenletes vastagságú, az átmérő legalább 32 mm.

Burkolat: A burkolat ép, sima, tiszta, alatta és a végeknél 10 mm-nél nagyobb folyadék-, lég- és zsírszák nincs. Természetes bél felhasználása esetén a faggyúerezet a felület 15%-ánál nagyobb területen nem látható.

Állomány, szerkezet, metszészlap: Állománya rugalmas. A metszészlap homogén állományú, 5 mm-nél nagyobb légüreg nem, legfeljebb csak néhány kisebb látható. Nem tartalmaz 3 mm-nél nagyobb ín- és kötőszöveti hártadarabot, legfeljebb néhány 1-2 mm-es méretű tartalmazhat. Első harapás után se nem puha, se nem kemény, jól összeáll, rágási maradék nincs.

Szín, íz, illat: A metszészlap egyenletes világos rózsaszínű. A fűszereleszlás egyenletes. A főtt húspép íze mellett bors-, fokhagyma- és fűszerpaprikaíz érezhető, de idegen és mellékízek nem érezhetők. Kellemesen, enyhén sós ízű. Illatában a főtt húspép, a bors, a fokhagyma és a fűszerpaprika illata érezhető, idegen szagok nem érezhetők. Füstölt termékek esetében ízében és illatában a füst érezhető.

2.2. Megnevezés

Krinolin

3. Virsli

Legfeljebb 30 mm átmérőjű, természetes vagy műbélbe töltött húspépet tartalmazó, főzéssel hőkezelt, füstölt, (vízgőzzáró műbélbe töltött termék esetén) füstötlen, vagy

füst ízesítésű homogén metszészlapú készítmény. A hústartalom a késztermékre vonatkoztatva legalább 40%.

3.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

Fehérjetartalom	legalább	10,0% (m/m)
Víztartalom	legfeljebb	70,0% (m/m)
Zsírtartalom	legfeljebb	25,0% (m/m)
Nátrium-klorid-tartalom	legfeljebb	2,5% (m/m)

b) Érzékszervi jellemzők

Alak, méret: Egyenletes vastagságú, az átmérő legfeljebb 30 mm.

Burkolat: A burkolat sima, tiszta, alatta 5 mm-nél nagyobb zsírzsák nem látható.

Állomány, szerkezet, metszészlap: Tapintásra rugalmas, se nem puha, se nem kemény. Szerkezete homogén, pép jellegű, a fűszereloszlás egyenletes. A metszészlap homogén állományú, 5 mm-nél nagyobb légüreg nem, legfeljebb csak néhány kisebb látható. Nem tartalmaz 3 mm-nél nagyobb ín- és kötőszöveti hártadarabot, legfeljebb néhány 1-2 mm-es méretűt tartalmazhat. Rágás után jól összeálló, melegen lédús, rágási maradék nincs.

Szín, íz, illat: A metszészlap egyenletes világos rózsaszínű. A fűszereloszlás egyenletes. A főtt húspép íze mellett bors- és paprikaíz érezhető, de idegen és mellékízek nem érezhetők. Kellemesen, enyhén sós ízű. Illatában a főtt húspép, a bors és a fűserpaprika illata érezhető, idegen szagok nem érezhetők. Füstölt termékek esetében ízében és illatában a füst érezhető.

3.2. Megnevezés

Virslí

4. Zala felvágott

Legalább 90 mm átmérőjű, természetes vagy műbélbe töltött homogén húspépbe egyenletesen elosztott 12–18 mm szemcseméretűre aprított, pácolt sertéshús mozaikokat tartalmazó, főzéssel hőkezelt, füstölt vagy füstötlen, jól szeletelhető készítmény. A hústartalom a késztermékre vonatkoztatva legalább 50%.

4.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

Fehérjetartalom	legalább	12,0% (m/m)
Víztartalom	legfeljebb	69,0% (m/m)
Zsírtartalom	legfeljebb	23,0% (m/m)
Nátrium-klorid-tartalom	legfeljebb	2,5% (m/m)

b) Érzékszervi jellemzők

Alak, méret: Egyenletes hengeres alakú, két végén le-gömbölyödő.

Burkolat: Ép, sima, tiszta, a végeknél 10 mm-nél nagyobb folyadék-, lég- és zsírzsák nincs.

Állomány, szerkezet, metszészlap: A rúd állománya rugalmas, se nem puha, se nem kemény. A rúd 5 különböző helyéről származó metszészlapokon legalább 4-4 húsmozaik legyen. Metszészlapján látható zsír-szöveti rész nincs.

A pép homogén, a húsrészek mérete 12–18 mm. 10 mm-nél nagyobb légüreg nem, legfeljebb néhány kisebb látható. Nem tartalmaz 3 mm-nél nagyobb ín- és kötőszöveti hártadarabot, legfeljebb néhány 1-2 mm-es méretűt tartalmazhat. A szelet első harapás után se nem puha, se nem kemény, nem rágós, jól összeálló.

Szín, íz, illat: A metszészlap egyenletes világos rózsaszínű. A fűszereloszlás egyenletes. A főtt hús íze mellett bors- és fokhagymaíz érezhető, de idegen és mellékízek nem érezhetők. Kellemesen, enyhén sós ízű. A főtt hús, a bors és a fokhagyma illata érezhető, idegen szagok nem érezhetők.

4.2. Megnevezés

Zala felvágott

5. Nyári turista felvágott

Legalább 60 mm átmérőjű, természetes bélbe vagy műbélbe töltött húspépbe egyenletesen elosztott 6-8 mm szemcseméretűre aprított marhahúst és/vagy sertéshúst, és szalonna alapanyagot tartalmazó, főzéssel hőkezelt, füstölt, utóérlelt, jól szeletelhető készítmény. A hústartalom a késztermékre vonatkoztatva legalább 65%.

5.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

Fehérjetartalom	legalább	16,0% (m/m)
Víztartalom	legfeljebb	49,0% (m/m)
Zsírtartalom	legfeljebb	45,0% (m/m)
Nátrium-klorid-tartalom	legfeljebb	3,5% (m/m)

b) Érzékszervi jellemzők

Alak, méret: Egyenletes hengeres alakú, két végén elkeskenyedő.

Burkolat: Kissé ráncos, tiszta, világos vörösesbarna, egyenletes színű, enyhe fényű. A burkolaton áttetszenek a szalonnadarabok. A burkolat alatt lég-, folyadék- és zsírzsák nincs.

Állomány, szerkezet, metszészlap: A rúd állománya se nem puha, se nem kemény. A mozaikos elemek mérete 6–8 mm, elrendezésük egyenletes. Nem tartalmaz 10 mm-nél nagyobb légüreg és 6 mm-nél nagyobb ín-, kötőszöveti hártadarabot, legfeljebb néhány kisebbet tartalmazhat. A szelet első harapás után se nem puha, se nem kemény, nem rágós, rágási maradék nincs. Felületi elválás nélkül szeletelhető.

Szín, íz, illat: A metszészlap összhatásában világosvörös színű. A fűszereloszlás egyenletes. Az érlelt főtt hús íze mellett füst-, bors-, fokhagyma-, paprika- és szegfűborsíz érezhető, de idegen és mellékízek nem érezhetők. Kellemesen, enyhén sós ízű. A főtt hús és a fűszerek illata érezhető, idegen szagok nem érezhetők.

5.2. Megnevezés

Nyári turista felvágott, nyári turista

6. Csemege debreceni

22–32 mm átmérőjű sertésvékonybélbe vagy emésztető műbélbe töltött húspépet, valamint 6-8 mm szemcse-

méretűre aprított marha és/vagy sertéshúst és/vagy baromfi-húst és szalonna alapanyagot tartalmazó, legfeljebb 15 cm hosszú készítmény. Tartósítását füstöléssel és főzéssel végzik. A hústartalom a késztermékre vonatkoztatva legalább 45%.

6.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

Fehérjetartalom	legalább	11,0% (m/m)
Víztartalom	legfeljebb	62,0% (m/m)
Zsírtartalom	legfeljebb	35,0% (m/m)
Nátrium-klorid-tartalom	legfeljebb	2,5% (m/m)

b) Érzékszervi jellemzők

Alak, méret: 22–32 mm átmérőjű termék.

Burkolat: A burkolat sima, sérüléstől, szennyeződéstől mentes.

Állomány, metszéslap: Tömötten rugalmas, jól összeálló. A metszéslepon 6-8 mm nagyságú hús- és szalonnaszemcsék láthatók húspépbe ágyazva. 3 mm-nél nagyobb ín és kötőszöveti hártya darabokat nem tartalmazhat.

Szín, illat, íz: Barnáspiros színű, kellemesen füstös, fűszeres (kömény) illatú, ízhatása a felhasznált fűszereknek megfelelően harmonikus.

6.2. Megnevezés

Csemege debreceni

7. *Parasztkolbász*

25–38 mm átmérőjű, természetes bélbe vagy emészthető műbélbe töltött, 4–8 mm szemcseméretűre aprított sertés- és/vagy marhahúst, szalonna alapanyagot és húspépet tartalmazó, füstölt, szárított készítmény.

7.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

Víz-fehérje hányados	legfeljebb	1,9
Zsír-fehérje hányados	legfeljebb	3,0
Húsfehérje-tartalom	legalább	16,0%
Nátrium-klorid-tartalom	legfeljebb	5,0% (m/m)
Vízaktivitás (a_w)	legfeljebb	0,91

b) Érzékszervi jellemzők

Alak, méret: 25–38 mm átmérőjű bélbe töltött termék.

Burkolat: Tiszta, folytonossági hiányoktól mentes, nem penészes, kissé göbös, dudoros felületű.

Állomány, metszéslap: Tömör, rugalmas, jól összeálló, jól szeletelhető, nem rágós. A metszéslepon húspépbe ágyazott 4-8 mm nagyságúra aprított hús- és szalonnaszemcsék láthatók egyenletes eloszlásban.

Szín, illat, íz: A burkolat barnásvörös színű, a metszéslepon színét a paprika határozza meg. Füstölt, kellemesen fűszeres illatú, harmonikus ízhatását a bors, a paprika és a fokhagyma adja.

7.2. Megnevezés

Parasztkolbász

8. *Téliszalámi*

Legalább 40 mm átmérőjű természetes vagy vízgőzát-eresztő műbélbe töltött 2-4 mm szemcseméretűre aprított,

egyenletesen elkevert sertéshúst és szalonna alapanyagot tartalmazó, füstölt, hagyományosan érlelt készítmény. Tömör állományú, jól szeletelhető, felülete szürkésfehér nemespenésszel egyenletesen fedett.

8.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

Víz-fehérje hányados	legfeljebb	1,3
Zsír-fehérje hányados	legfeljebb	2,6
Húsfehérje-tartalom	legalább	18,0% (m/m)
Nátrium-klorid-tartalom	legfeljebb	5,0% (m/m)
Vízaktivitás (a_w)	legfeljebb	0,91

b) Érzékszervi jellemzők

Alak, méret: Egyenletes vastagságú, legalább 40 mm átmérőjű, hengeres formájú, a felfüggesztésnek megfelelő végen elkeskenyedő, az ellenkező végen pedig legömbölyödő termék. A rúdhossz a töltési méretnek megfelelő (mini, turista, midi, normál).

Burkolat: Folytonossági hiányoktól mentes, nemespenésszel egyenletesen fedett, enyhén ráncos. A burkolat a töltelékhez jól tapad.

Állomány, metszéslap: Tömör, rugalmas, jól összeálló, jól szeletelhető, vágásérett, nem túl kemény. A metszéslepon barnásvörös sertéshús- és fehér szalonnaszemcsék láthatók egyenletes eloszlásban.

Szín, illat, íz: A burkolatot jellegzetes szagú, fehér, szürkésfehér nemespenész-bevonat borítja. A metszéslepon kellemesen füstölt, fűszeres illatú. Ízét a felhasznált fűszerek, a füst és az érlelés során képződött nemespenész harmóniája adja.

8.2. Megnevezés

Téliszalámi

9. *Parasztsonka*

Bőrrel és szalonnával fedett, megfelelően formázott sertéscsomb vagy lapocka, amelyről a lábat, valamint a combból a faroktő- és medencecsontot (keresztcsont), a lapockából a lapockacsontot (lapátcsont) és porcot vagy az egész csontot eltávolították. A szalonna vastagsága legfeljebb 2 cm, a hús-szalonna arány legalább 4:1. Sózással, hagyományos pácolással és hagyományos füstöléssel tartósítják. Egészben vagy darabban forgalmazzák.

9.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

Nátrium-klorid-tartalom, füstölt nyers húsok esetében, legfeljebb 7,0% (m/m).

b) Érzékszervi jellemzők

Alak: Bőrrel és szalonnaréteggel fedett, a combra, illetve a lapockára jellemző alakú, megfelelően formázott.

Állomány: A nyers pácolt és füstölt sonkára jellemző puhaságú, tömötten rugalmas, kissé rágós, jól szeletelhető.

Szín, íz, illat: A bőrös és a húsos rész egyenletes vörösesbarna, a szalonnás rész világos sárgásbarna színű. Ízében, illatában a só és a füst érződik.

9.2. Megnevezés

Parasztsonka

Utalni kell a darabolásra.

10. Füstölt angolszalonna

Téglatest alakúra formázott, 4–12 cm vastag, 8–15 cm széles, 20–40 cm hosszú, bőrös vagy bőr nélküli szalonnás karaj alapanyagból álló, sózással, hagyományos pácolással és hagyományos füstöléssel készült termék.

10.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

Nátrium-klorid-tartalom legalább 1,5% (m/m),
de legfeljebb 7,5% (m/m)

b) Érzékszervi jellemzők

Alak méret: Egyenletes vastagságú téglatest, tiszta felületű.

Állomány, szerkezet: A darab állománya se nem puha, se nem kemény, húsos része a pácérett füstölt húsról, szalonnás része az érett szalonnára jellemző. A termék keresztmetszetének legalább 60%-a húsos rész.

Metszészlap, szín, íz, illat: A metszészlapon a szalonnás rész fehér, a húsos rész vöröses vagy rózsaszín. Jellegzetes enyhén sós, füstölt ízű és illatú.

10.2. Megnevezés

Füstölt angolszalonna

11. Sütnivaló kolbász

Sertésvékonybélbe, juhbélbe vagy emészthető műbélbe töltött húskészítmény, amely egyenletesen aprított 4–6 mm-es szemcsézettségű sertéshús és/vagy baromfihús és szalonna alapanyagok, valamint jelleg- és ízki alakító anyagok felhasználásával készül. Sóval tartósított nyers termék, fogyasztása előtt sütés szükséges. A hústartalom a késztermékre vonatkoztatva legalább 50%.

11.1. Minőségi jellemzők:

a) Kémiai összetétel:

Fehérjetartalom	legalább	12,0% (m/m)
Víz tartalom	legfeljebb	60,0% (m/m)
Zsír tartalom	legfeljebb	35,0% (m/m)
Nátrium-klorid tartalom	legfeljebb	3,5% (m/m)

b) Érzékszervi tulajdonságok

Alak, méret: A sertésvékonybélnek vagy emészthető műbélnek megfelelő átmérőjű pározott vagy folyamatos töltésű.

Burkolat: Sima, sérüléstől mentes, a töltelékhez jól tapad.

Állomány: Puha, jól összeálló.

Szín, illat, íz: Paprikától pirosra színezett hús és szalonnaszemcsék jellemzik, dominánsan paprika illatú, a felhasznált fűszerek íze érezhető.

11.2. Jelölés

Megnevezés:

Sütnivaló kolbász

Egyéb jelölés:

A „fogyasztása előtt sütés szükséges” szöveget is fel kell tüntetni.

12. Natúr libamáj, natúr kacsamáj

Egy vagy több húzottliba-máj, vagy húzottkacsa-máj lebonydarabot legalább 90%-ban tartalmazó, csak sózott, hőkezeléssel tartósított májkészítmény.

12.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők

Nátrium-klorid-tartalom legfeljebb 2,0%

b) Érzékszervi jellemzők

Külső megjelenés: Egyenletes világos krémszínű, jól tisztított májdarabok. Konzerv esetében 10% lékiválás a doboz alján megengedhető. Zsírkiválás a máj hőkezeléséből adódóan, változó mennyiségben nem kifogásolható.

Állomány, szerkezet: A húzottmájra jellemző, kellően puha, jól szeletelhető.

Íz, illat: Hőkezelt májra jellemző illat és íz, minden idegen illattól és íztől mentes.

12.2. Megnevezés

Natúr libamáj

Natúr kacsamáj

13. Libamájblokk, kacsamájblokk

Szalonnával bélelt, vagy béleletlen, formába töltött, a szalonna nélküli részben a májmasszában és a látható májdarabokkal együtt legalább 85% libamájat vagy kacsamájat tartalmazó, hőkezeléssel tartósított májkészítmény.

13.1. Minőségi jellemzők

a) Kémiai jellemzők a szalonna nélküli részben

Fehérjetartalom	legalább	7,0%
Nátrium-klorid-tartalom	legfeljebb	2,0%

b) Érzékszervi jellemzők

Külső megjelenés: Egyenletes, világos krémszínű májmasszában jól tisztított májdarabokat tartalmazó, bélelt termék esetén vékony (2-3 mm) szalonnaréteg határolja a szeleteket. Konzerv esetében 10% lékiválás a doboz alján megengedhető. Zsírkiválás a máj hőkezeléséből adódóan, változó mennyiségben nem kifogásolható.

Állomány, szerkezet: Kellően puha, a májmasszában halvány drapp/rózsaszínű májdarabok találhatók. Nem széteső, jól szeletelhető.

Íz, illat: A hőkezelt liba- vagy kacsamáj, a fűszerek és az egyéb ízki alakítók illata is érezhető. Idegen illat és íz nem érezhető.

13.2. Megnevezés

Libamájblokk (csak libamáj felhasználása esetén)

Kacsamájblokk (csak kacsamáj felhasználása esetén)

Ízesített termék esetén az ízesítésre a termék megnevezésében utalni kell, pl. Tokaji aszús libamájblokk; Libamájblokk szarvasgombával.

**A közlekedési, hírközlési és energiaügyi
miniszter, a honvédelmi miniszter,
valamint az igazságügyi és rendészeti
miniszter**

**35/2008. (XII. 5.) KHEM–HM–IRM
együttes rendelete**

**a kizárólag állami légijárművel bekövetkezett
légiközlekedési balesetek, repülőesemények
és légiközlekedési rendellenességek szakmai
vizsgálatának részletes szabályairól, valamint
a kizárólag állami légijárművel összefüggő
üzembentartói vizsgálat szabályairól**

A légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról szóló 2005. évi CLXXXIV. törvény 22. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 133/2008. (V. 14.) Korm. rendelet 1. § a) pontjában, a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 71/2006. (IV. 3.) Korm. rendelet 32/A. §-ában, valamint az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § n) pontjában meghatározott feladatkörünkben eljárva a következőket rendeljük el:

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A rendelet hatálya

1. §

(1) A rendelet hatálya a Magyar Köztársaság területén, illetve légterében kizárólag állami légijárművel bekövetkezett légiközlekedési baleset, repülőesemény és légiközlekedési rendellenesség szakmai vizsgálatára terjed ki.

(2) Ha nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik, magyar állami légijármű érintettsége esetén e rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni a Magyar Köztársaság területén, illetve légterén kívül kizárólag állami légijárművel, légiközlekedési, valamint a légiközlekedéssel összefüggő tevékenységgel kapcsolatban bekövetkezett légiközlekedési baleset, repülőesemény és légiközlekedési rendellenesség szakmai vizsgálatára is.

Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában

1. *Üzemeltető*: a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálá-

táról szóló 2005. évi CLXXXIV. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 7. § (1) bekezdés d) pont dbc) alpontja szerinti üzemeltető,

2. *Üzembentartó*: a Kbt. 2. § r) pontja szerinti üzembentartó,

3. *Külföldi kivizsgáló szerv*: a légijárművet lajstromozó vagy nyilvántartó állam, valamint a légijármű üzembentartójának, tervezőjének, továbbá a gyártó államának kivizsgáló szerve,

4. *Repülési adatrögzítő*: a légijármű repüléssel kapcsolatos adatait rögzítő berendezés.

*Külföldi állami légijárművel belföldön bekövetkezett
légiközlekedési baleset, repülőesemény szakmai
vizsgálata*

3. §

(1) A belföldön bekövetkezett, külföldi állami légijárművet érintő légiközlekedési baleset és repülőesemény vizsgálata esetén e rendelet szabályait, valamint – ha az NATO-tagállamot érint – a NATO Szabványosítási Ügynökség által kiadott és a katonai szabványosítás sajátos szabályairól szóló, 61/2007. (III. 31.) Korm. rendelet alapján a honvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium hivatalos lapjában közzétett katonai nemzeti szabványok (a továbbiakban: katonai nemzeti szabványok) előírásait, illetve a törvénnyel vagy kormányrendelettel kihirdetett két- vagy többoldalú nemzetközi szerződésben foglaltakat együttesen kell alkalmazni.

(2) Amennyiben a katonai nemzeti szabvány a Közlekedésbiztonsági Szervezet (a továbbiakban: Szervezet) tevékenységét érinti, a Magyar Honvédség üzembentartói szintű repülésbiztonsági feladatainak ellátásáért felelős szervezete tájékoztatás céljából a szabványt megküldi a Szervezet részére.

(3) Amennyiben a szakmai vizsgálatot külföldi kivizsgáló szerv folytatja le, a Szervezet a külföldi kivizsgáló szerv részére a rendelkezésére álló információt átadja.

*Magyar állami légijárművel külföldön bekövetkezett
légiközlekedési baleset és repülőesemény szakmai
vizsgálata*

4. §

(1) A magyar állami légijárművel külföldön bekövetkezett légiközlekedési baleset, repülőesemény szakmai vizsgálata esetén a 3. § (1) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell.

(2) A külföldi kivizsgáló szervek által végzett vizsgálatban – amennyiben az NATO tagországot érint – a Szervezet a katonai nemzeti szabványokban, valamint a nemzet-

közi szerződésekben foglaltak figyelembevételével vesz részt.

(3) A külföldi kivizsgáló szerv által végzett vizsgálat-hoz a Szervezet – a nemzetközi szerződésekben foglaltak alapján – a légiközlekedési balesettel, repülőeseménnyel és légiközlekedési rendellenességgel kapcsolatos rendelkezésre álló információt – Kbt.-ben meghatározott adatvédelmi rendelkezések, valamint a nemzetbiztonsági és honvédelmi érdekek figyelembevételével – továbbítja.

(4) Nemzetközi egyezmény, illetve megállapodás hiányában a magyar állami légi járművel külföldön bekövetkezett légiközlekedési baleset, repülőesemény vizsgálatára a Szervezet felveszi a kapcsolatot az illetékes külföldi kivizsgáló szervekkel.

*Meghatalmazott képviselők és tanácsadók részvétele
külföldi szakmai vizsgálatban*

5. §

(1) Amennyiben külföldön külföldi állami légi járművel történt légiközlekedési balesetben, súlyos repülőeseményben magyar állampolgár meghal, vagy súlyos sérülést szenved, a Szervezet a külföldi szakmai vizsgálatához szakértőt delegál.

(2) A meghatalmazott képviselő és tanácsadó a külföldi vizsgálóbizottság vezetőjének hozzájárulása nélkül a szakmai vizsgálat állásáról és a feltátraktól információt nem adhat.

BALESETI ÜGYELETI SZOLGÁLATOK

A Szervezet baleseti ügyeleti szolgálata

6. §

(1) A Szervezet a Kbt.-ben meghatározott közlekedési balesetekre és egyéb közlekedési eseményekre vonatkozó bejelentést baleseti ügyeleti szolgálata útján fogadja.

(2) Amennyiben a bejelentés nem az üzemben tartótól, illetve az üzemeltetőtől származik, a Szervezet az üzemben tartót, illetve az üzemeltetőt haladéktalanul megkeresi.

7. §

(1) A légiközlekedési balesetről, a repülőeseményről, a Kbt. 10. §-ának (4) bekezdése alapján az üzembentartó baleseti szolgálatának vezetője útján teendő bejelentésnek a következő adatokat kell tartalmaznia:

a) a légiközlekedési baleset, repülőesemény helyét és időpontját (helyi időszámításban),

b) a légi jármű típusát, a légi jármű felségjelét és fedélzeti azonosító jelét,

c) a légi jármű parancsnokának (az ejtőernyős ugrónak), valamint az üzemben tartójának nevét és székhelyének címét,

d) a repülési, illetőleg az ejtőernyős feladatot és a repülési útvonalat, valamint az indulási és a célrepülőteret,

e) a személyzet és a fedélzeten tartózkodó utasok vagy más személyek számát, nevét, valamint a fedélzeten lévő veszélyes anyagok megjelölését,

f) a fegyverzet típusát és jellegét,

g) a személyi sérüléseket, a légi járművön és a harmadik személy tulajdonában keletkezett károk becsült mértékét,

h) a légiközlekedési baleset, a súlyos repülőesemény, a repülőesemény lefolyását,

i) a bejelentés idejéig meghozott intézkedéseket.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt adatok valamelyikének hiánya nem mentesít az azonnali bejelentési kötelezettség alól. A hiányzó adatokat a Szervezet az üzemben tartótól, illetve az üzemeltetőtől szerzi be.

(3) A légiközlekedési rendellenességről (e rendelet alkalmazásában a továbbiakban: rendellenesség) szóló bejelentésnek a következő adatokat kell tartalmaznia:

a) a rendellenesség észlelésének helyét és időpontját (helyi időszámításban), vagy a tudomásszerzés időpontját,

b) a rendellenesség részletes leírását,

c) amennyiben a rendellenesség meghatározott légi járművel közvetlenül kapcsolatos, a légi jármű típusát, a légi jármű felségjelét és fedélzeti azonosító jelét,

d) azt a tevékenységet, amelynek során a rendellenességet észlelték (pl. karbantartás, javítás, légi jármű földi kihasználása),

e) a bejelentés idejéig meghozott intézkedéseket,

f) a bejelentő nevét, jelentési kötelezettsége jogi alapját [Kbt. 10. § (4) bekezdés], elérhetőségét.

(4) A (3) bekezdésben felsorolt adatok valamelyikének hiánya nem mentesít az azonnali bejelentési kötelezettség alól. A hiányzó adatokat a Szervezet az üzemben tartótól, illetve az üzemeltetőtől szerzi be.

(5) A bejelentő a bejelentésben megjelölhet más olyan információt is, amelyet a rendellenesség vonatkozásában jelentősnek tart.

(6) A bejelentést a Szervezet a külön jogszabályban meghatározott titokköri jegyzék alapján kezeli.

(7) A súlyos repülőeseménynek minősülő esetek példálózó felsorolását az 1. melléklet tartalmazza.

(8) A nem súlyos repülőeseménynek minősülő repülőesemény példálózó felsorolását a 2. melléklet tartalmazza.

(9) A rendellenességnek minősülő esetek példálózó felsorolását a 3. melléklet tartalmazza.

Üzembentartói baleseti ügyeleti szolgálat

8. §

(1) A légiközlekedési balesetek, a repülőesemények, a rendellenességek haladéktalan bejelentése és a szükséges intézkedések meghozatala érdekében az állami légijármű üzemben tartójának és üzemeltetőjének, a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lt.) 65/A. §-ának (3) bekezdésében meghatározott baleseti ügyeleti szolgálatot (a továbbiakban: üzembentartói baleseti ügyeleti szolgálat) kell fenntartania.

(2) Az üzembentartói baleseti ügyeleti szolgálatot az üzemben tartónak, illetve az üzemeltetőnek folyamatosan fenn kell tartania.

(3) A baleseti ügyeleti szolgálat ellátása érdekében az állományilletékes parancsnoknak:

- a) ki kell jelölni az ügyeletet adó személyzetet;
- b) meg kell határozni az állandó szolgálati helyiséget.

(4) A szolgálati helyiségben rendelkezésre kell állni:

- a) a 9. § (3) bekezdésében előírt nyilvántartási okmányoknak,
- b) a légiközlekedési jogszabályoknak,
- c) az üzembentartói baleseti ügyeleti szolgálat feladatai leírásának,
- d) a szakmai vizsgálatot lefolytató vizsgálóbizottság munkájába bevonható személyek névsorát és értesítési címét (telefonszámát), továbbá a Szervezet, a hatóságok és más intézkedésre, döntésre jogosultak értesítési címét és telefonszámát tartalmazó ügyeleti listának,

e) a nyilvános távbeszélő hálózathoz csatlakozó közvetlen távbeszélő vonalnak és megfelelő hírközlő, valamint más technikai eszközöknek.

9. §

(1) Az üzembentartói baleseti ügyeleti szolgálat feladatait és ellátásának rendjét a szolgálatot fenntartó szervezet vezetője intézkedésben állapítja meg. Az intézkedést a fenntartó szervezet vezetője tájékoztatásul minden esetben megküldi a Szervezet részére.

(2) Az üzembentartói baleseti ügyeleti szolgálatot ellátó személy a légiközlekedési balesetről, a repülőeseményről szóló bejelentés vételét követően köteles tájékozódni arról, hogy a helyszín biztosítása megtörtént-e, illetőleg erről a helyszínen történt-e intézkedés.

(3) Az üzemben tartó, illetve az üzemeltető baleseti ügyeleti szolgálatának nyilvántartást kell vezetnie a beérkezett bejelentések vételéről. A nyilvántartásban a 7. §-ának (1) és (3) bekezdésében megjelölt jelentésre kötelezett adatokat kell rögzíteni.

*A SZAKMAI VIZSGÁLAT LEFOLYTATÁSA**A helyszín biztosítása*

10. §

A helyszín változatlanul hagyása és a nyomok, valamint roncsok megőrzése érdekében:

a) a Kbvt.-ben meghatározott felelősségi rendnek megfelelően gondoskodni kell arról, hogy a légijármű, a légijármű berendezései, vezérlő szervei, rakománya – vagy ezek roncsai, illetőleg roncsainak részei – a vizsgálóbizottság megérkezéséig változatlan állapotban maradjanak,

b) ha az időjárás alakulása (pl. eső, hó) ezt indokolja és az eset jellege (roncsok szét nem szórtsága) ezt lehetővé teszi, akkor a vizsgálóbizottság megérkezéséig a légijárművet, illetve roncsait és a nyomaikat – ha az megváltoztatásuk nélkül lehetséges – alkalmas anyaggal (pl. műanyag fóliával) kell lefedni,

c) ha a személyek mentése már a rendőrség területileg illetékes szervének vagy a vizsgálóbizottságnak a helyszínre történő megérkezése előtt megkezdődött, és a helyszínen a Kbvt. 10. §-ának (4) bekezdésében megjelölt személy jelen van, e személynek fel kell jegyeznie, hogy a mentés során a helyszín milyen megváltoztatására (pl. roncsok helyzetének megváltoztatása, biztonsági övek elvágása, személyi mentőeszközöknek a sérült személlyel együtt való elszállítása stb.) került sor, és a feljegyzéseket – helyszínre érkezése után – a vizsgálóbizottságnak át kell adnia.

11. §

(1) A vizsgálóbizottság a helyszínen szemlét folytat le, ezt követően az erről készült helyszíni szemle-jegyzőkönyvet haladéktalanul megküldi a Szervezet főigazgatója részére.

(2) A helyszíni szemle-jegyzőkönyv tartalmazza különösen:

- a) a baleset vagy repülőesemény helyét, idejét,
- b) az időjárási és látási viszonyokat,
- c) a balesetben, repülőeseményben részes légijárművek gyártmányát, típusát, felségjelét, fedélzeti azonosító jelét,
- d) veszélyes anyagok jelenlétét,
- e) a balesetben, repülőeseményben részes légijármű üzemeltetőjét, üzemben tartóját, vezetőjének adatait,
- f) a helyszín leírását,
- g) a légijármű rongálódására vonatkozó adatokat, a megsérült, illetve elhunyt személyek adatait,
- h) a szemlebizottság vezetőjének és tagjainak nevét, a szemle helyszínére kiérkezés időpontját, a szemle kezdetének és befejezésének idejét, a szemlebizottság által tett intézkedéseket.

- (3) A helyszíni szemle-jegyzőkönyvhöz csatolni kell:
- a helyszínen készített vázlatrajzot,
 - a fénykép- és videofelvételeket,
 - a meghallgatásokról készített feljegyzéseket.

A roncsok megőrzése

12. §

(1) A roncsok és tartozékai elszállításakor úgy kell eljárni, hogy azokban további sérülés vagy elváltozás ne következzen.

(2) Amennyiben a szakmai vizsgálat során a légijármű, az általa szállított vagy ahhoz tartozó bármely dolog további vizsgálatára már nincs szükség, de azok vizsgálatát a nyomozóhatóság vagy más hatóság szükségesnek tartja, azt a további vizsgálatot igénylő hatóság részére kell átadni.

Vizsgálóbizottság

13. §

A vizsgálóbizottság vezetője a szakmai vizsgálat egy személyi felelős vezetője. A vizsgálóbizottság vezetőjének feladata – a repülés biztonságát veszélyeztető okok és körülmények megszüntetése érdekében –, hogy javaslatot tegyen a szakszemélyzet egészségének megőrzésére foglalkozás-egészségügyi rendszabályokkal, valamint a légijármű és a repülést szolgáló berendezések üzemben tartásával, a repülőtér használatával, a katonai légiforgalmi szolgálattal kapcsolatos, valamint minden egyéb szükséges intézkedés megtételére (a továbbiakban: biztonsági javaslat).

14. §

(1) A vizsgálóbizottság – a Szervezettel közszolgálati jogviszonyban nem álló – tagjának a következő végzettséggel és képesítéssel kell rendelkeznie:

- felsőfokú szakirányú végzettség, és légiközlekedési szakterületen legalább 5 év szakmai gyakorlat, valamint
- légiközlekedési balesetvizsgálásra vonatkozó külön tanfolyam elvégzését igazoló okirat.

(2) A Szervezet a nemzetközi szakmai szervezetek által kibocsátott, illetve elismert, valamint a közlekedésért felelős miniszter által elfogadott külföldi vagy hazai felsőfokú intézményben szerzett balesetvizsgáló képesítést elismeri.

(3) A légiközlekedési baleset, a repülőesemény, illetve a rendellenesség vizsgálatára irányuló képesítések megszerzéséről, a képességek és jártasságok szinten tartásáról a Szervezet a honvédelemért felelős miniszter által veze-

tett minisztériummal, valamint a rendészetért felelős miniszter által vezetett minisztériummal együttműködve, üzemeltetői vizsgálat vonatkozásában az üzemben tartó köteles gondoskodni.

(4) A vizsgálóbizottság vezetője és tagjai vizsgálati jogosultságukat a Szervezet vezetője által adott megbízólevéllel és személyazonosításra alkalmas okmánnyal együtt igazolják. A Szervezet a vizsgálóbizottság vezetőjeként, vagy tagjaként számításba vehető, állományába tartozó szakemberek részére a katonai objektumokba történő belépés érdekében a hatáskörrel rendelkező szervezettől évente belépési engedélyt kér, amelyet év közben szükség szerint módosít. A hatáskörrel rendelkező szerv az engedélyt az igény beérkezését követő 8 napon belül adja ki.

Az érintettek kötelezettségei a szakmai vizsgálat során

15. §

(1) A szakmai vizsgálat során az érintettek (a szakszolgálati engedély kiadásával, a légijármű légialkalmasság vizsgálatával, a bizonyítvány kiadásával, a légijármű gyártásával, üzemben tartásával, karbantartásával és javításával, a légiforgalmi irányítással, a repülőtér üzemben tartásával foglalkozó szervek; a szakszemélyzet stb.) kötelesek a vizsgálóbizottsággal együttműködni.

(2) Az együttműködés részfeladatok elvégzésére is kiterjedhet, amelynek érdekében az üzemben tartó olyan személlyel képviselteti magát a szakmai vizsgálatban, aki a tényállás felderítése érdekében adatok szolgáltatásához, intézkedésekhez hatáskörrel és az adott esettel kapcsolatban szakértelemmel rendelkezik. Az együttműködés keretében az üzemben tartó a vizsgálóbizottság vezetője által kért szakértői véleményeket beszerzi, kísérleteket, próbákat – saját költségére – elvégez, vagy elvégeztet.

(3) A vizsgálóbizottság vezetőjének megkeresésére az MH Repülő Orvosi Bizottság elnöke írásban haladéktalanul tájékoztatja vizsgálóbizottság vezetőjét a légiközlekedési balesettel, repülőeseménnyel érintett személyzet egészségügyi adatairól.

(4) Ha a szakmai vizsgálat során különleges vizsgálatra van szükség, a vizsgálóbizottság vezetője a különleges vizsgálat elvégzésére jogosult szervet keresi meg.

A zárójelentés tervezete

16. §

(1) A zárójelentés tervezetének tartalmi és formai követelményeit a 4. melléklet tartalmazza.

(2) A zárójelentés tervezetét a vizsgálóbizottság vezetője készíti el és valamennyi tagja aláírja. Az esetleges véle-

ményeltérésre a zárójelentés tervezetének aláírásakor utalni kell, és az eltérő véleményt záradékként kell a zárójelentés tervezetéhez csatolni.

Zárójelentés

17. §

(1) A szakmai vizsgálat során készült feljegyzéseket csak akkor lehet a zárójelentés mellékleteibe foglalni, ha azok a légiközlekedési baleset, a repülőesemény vagy a rendellenesség elemzéséhez tartoznak. A feljegyzések csak személyazonosításra alkalmatlan módon és a titokvédelmi rendelkezések figyelembevételével csatolhatók a zárójelentéshez és kizárólag azok a részek csatolhatók, amelyek közvetlenül kapcsolódnak az elemzéshez.

(2) A zárójelentés részletes formai és tartalmi követelményeit a 4. melléklet tartalmazza.

Légiközlekedés védelméért felelős hatóságok tájékoztatása

18. §

Ha a szakmai vizsgálat kapcsán felmerül annak gyanúja, hogy az esemény során légiközlekedés védelme elleni jogellenes cselekmény történt, a Szervezet köteles az érintett állam légiközlekedési jogellenes cselekmények elleni védelméért felelős hatóságát értesíteni.

Repülésbiztonsági szolgálat

19. §

(1) Az állami célú légiközlekedés biztonsága érdekében az állami légijármű üzemben tartójának és üzemeltetőjének az Lt. 65/A. §-ának (3) bekezdésében meghatározott repülésbiztonsági szolgálatot kell fenntartani.

(2) A repülésbiztonsági szolgálat feladatai:

- a) a repülésbiztonság helyzetének folyamatos figyelemmel kísérése, elemzése, értékelése,
- b) a repülésbiztonság fenntartása érdekében megelőzési, oktatási, adminisztrációs feladatok elvégzése,
- c) repülésbiztonsági eljárások kidolgozása,
- d) a repülésbiztonsági tevékenység tapasztalatai alapján megelőző intézkedések kezdeményezése,
- e) a megelőzést célzó statisztikák naprakész vezetése,
- f) az üzemben tartó Szervezet által történő felhívása esetén a repülőesemények és rendellenességek kivizsgálása,
- g) a hatósági határozatok végrehajtásának ellenőrzése,
- h) honvédelmi célú légiközlekedés esetében a katonai nemzeti szabványokkal összhangban jelentések készítése

a NATO tagországok hatáskörrel rendelkező repülésbiztonsági szolgálatai számára,

i) kapcsolattartás más repülésbiztonsági szolgálatokkal, valamint a hatáskörrel rendelkező szervekkel.

(3) A repülésbiztonsági szolgálat féléves és éves – a Szervezettel egyeztetett formai és tartalmi követelményeknek megfelelő – tájékoztatót készít, amelyet a Szervezet részére megküld a tárgyidőszakot követő 30 napon belül.

(4) A tájékoztató a tárgyidőszakra vonatkozó beérkezett és nyilvántartásba vett bejelentéseket és a repülésbiztonsági mutatókat tartalmazza.

(5) A repülésbiztonsági szolgálatok képviselői évente legalább egy alkalommal a Szervezet által rendezett szakmai konferencián értékelik a repülésbiztonság helyzetét.

(6) A repülésbiztonsági szolgálat tagjait a 14. § (1) bekezdésében megjelölt végzettséggel, illetve repülésbiztonsági képesítéssel rendelkező személyek közül kell kijelölni.

20. §

Az állami légijármű üzemben tartója a légiközlekedési balesetek következményeinek megelőzésére a katonai légügyi hatósággal egyeztetett intézkedési tervet készít annak érdekében, hogy a veszélyhelyzetbe kerülő légijárművekkel kapcsolatban vagy a bekövetkezett légiközlekedési baleset, repülőesemény esetén a személyek élete, testi épiségének megóvása, valamint a következmények enyhítése (felszámolása) érdekében szükséges intézkedéseket haladéktalanul megtehesse.

A BELFÖLDÖN BEKÖVETKEZETT LÉGIKÖZLEKEDÉSI BALESETEKKEL, SÚLYOS REPÜLŐESEMÉNYEKKEL, REPÜLŐESEMÉNYEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ NEMZETKÖZI KÖTELEZETTSÉGEK

Értesítés

21. §

(1) Légiközlekedési baleset és súlyos repülőesemény bekövetkeztekor a Szervezet a lehető legkisebb késedellel és a rendelkezésre álló legalkalmasabb és leggyorsabb módon köteles értesíteni a külföldi kivizsgáló szervet.

(2) Az értesítést a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) valamelyik hivatalos munkanyelvén kell megküldeni. Az értesítésnek az alábbi információt kell tartalmaznia:

a) légiközlekedési baleset esetén az ACCID, súlyos repülőesemény esetén az INCID azonosító rövidítés,

b) a légijármű gyártója, típusa, felség- és fedélzeti azonosító jele, szériaszáma,

c) a légijármű tulajdonosának, üzemben tartójának és bérlőjének neve,

d) a légijármű parancsnokának neve,

e) a légiközlekedési baleset vagy súlyos repülőesemény dátuma és időpontja UTC időben (emellett feltüntetendő helyi időben is),

f) a légijármű utolsó elindulási helye és tervezett leszállási helye,

g) a légijárműnek valamilyen könnyen meghatározható földrajzi ponthoz vagy földrajzi szélességhez és hosszúsághoz viszonyított helyzete,

h) a személyzet és az utasok, a fedélzeten tartózkodók közül elhunytak és súlyosan sérültek, egyéb halottak és súlyosan sérültek száma,

i) a légiközlekedési baleset vagy a súlyos repülőesemény természete és a légijármű rongálódásának mértéke,

j) annak jelzése, hogy a Szervezet folytat-e, és milyen mértékig szakmai vizsgálatot, vagy javasolja-e annak átruházását,

k) a légiközlekedési baleset vagy súlyos repülőesemény területének fizikai jellemzői,

l) veszélyes rakomány jelenléte és leírása.

AZ ÜZEMBENTARTÓI VIZSGÁLATRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

Az üzembentartói vizsgálat

22. §

(1) Az üzembentartói vizsgálatot a Szervezet felhívása alapján haladéktalanul meg kell kezdeni és a lehető legrövidebb időn belül le kell folytatni. Az üzembentartói vizsgálat nemzetközi megállapodás eltérő rendelkezése hiányában külföldi meghatalmazott képviselők és megfigyelők nélkül lefolytatható.

(2) A repülőesemény miatt indult üzembentartói vizsgálat esetén a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyvet a Szervezet főigazgatójának meg kell küldeni. A jegyzőkönyv tartalmazza a helyszín vázlatát, leírását, a helyszínről készített fénykép- és videofelvételeket, továbbá az egyéb begyűjtött anyagok listáját.

(3) Az üzembentartói vizsgálat bármely szakaszában a Szervezet a vizsgálatot saját hatáskörébe vonhatja.

(4) Az üzembentartói vizsgálatot végző legkésőbb a kivizsgálásra történő felhívást követő nyolcadik munkanapon köteles előzetes írásbeli tájékoztatást adni a Szervezetnek a Szervezet által meghatározott formában és adattartalommal a repülőesemény, illetve rendellenesség feltételezett okáról, a kivizsgálás állásáról és tervezett irányáról. A vizsgálatot – ha annak elháríthatatlan akadálya nincs – legkésőbb az üzembentartói hatáskörbe utalást kö-

vető hatvanadik napon jelentéssel kell lezárni. A jelentés az érintettek személyes adatait személyazonosításra alkalmas módon nem tartalmazhatja.

(5) A jelentést meg kell küldeni:

a) a Szervezetnek (papír alapon és – amennyiben annak nemzetbiztonsági akadálya nincs – elektronikus úton is),

b) az üzemben tartó vezetőjének,

c) az üzemeltetőnek,

d) a repülőeseményben, rendellenességben érintett szakszemélyzetnek,

e) a katonai légügyi hatóságnak,

f) a biztonsági ajánlások címzettjeinek.

(6) A jelentés tartalmi és formai követelményeire a 4. mellékletben foglaltakat megfelelően kell alkalmazni. A rendellenesség vizsgálatát lezáró jelentés – ha annak jellege indokolja – a Szervezettel egyeztetett egyszerűsített formában is elkészíthető. A jelentést az üzembentartó által a vizsgálat lefolytatására kijelölt személyek vezetője írja alá.

ZÁRÓ RENDELKEZÉS

23. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Dr. Molnár Csaba s. k.,

közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter

Dr. Szekeres Imre s. k.,

honvédelmi miniszter

Dr. Draskovics Tibor s. k.,

igazságügyi és rendészeti miniszter

1. melléklet

*a 35/2008. (XII. 5.) KHEM–HM–IRM
együttes rendelethez*

Példák a súlyos repülőeseményre

Megjegyzés:

Bár a melléklet a súlyos repülőesemények többségét felsorolja, az nem lehet teljes. Minden más olyan eseményt, amelyről az érintettek úgy ítélik meg, hogy megfelel a kriteriumoknak, szintén jelenten kell.

I. A LÉGIJÁRMŰVEK LÉGI ÜZEMELTETÉSE

1. A légijárművek üzemeltetése

1.1. Veszélyes megközelítés, amikor elkerülő manőver vált szükségessé, vagy elkerülő manőver is helyénvaló lett volna az összeütközés vagy veszélyes helyzet elkerülésére.

1.2. Légijármű kormányzott majdnem földnek ütközése (Controlled Flight Into Terrain, CFIT) következett be.

1.3. Megszakított felszállás lezárt vagy foglalt futópályán, vagy ilyen futópályáról az akadályokat alig elkerülve végrehajtott felszállás.

1.4. Leszállás vagy leszállási kísérlet lezárt vagy foglalt futópályára.

1.5. Behatolás a futópályára, amikor elkerülő manőver vált szükségessé.

1.6. A légijármű hajtómű teljesítménye messze alatta maradt a felszállás vagy kezdeti emelkedés során várható teljesítménynek.

1.7. Tűz, robbanás, füst, mérgező vagy ártalmas gázok, gőzök az utaskabinban vagy a rakodótérben, vagy hajtóműtűz, még akkor is, ha a tüzet tűzoltó anyagokkal eloltották.

1.8. Olyan vészhelyzet, ami miatt a hajózó személyzetnek sürgősen oxigént kellett használnia.

1.9. A légijármű szerkezeti hibája, vagy a hajtómű szétesése, ami nem számít balesetnek.

1.10. A légijármű egy vagy több rendszerének többszörös meghibásodása, ami súlyosan befolyásolja a légijármű üzemeltetését.

1.11. A tüzelőanyaggal kapcsolatos minden olyan állapot, amely miatt a pilótának kényszerhelyzetet kellene bejelentenie.

1.12. Felszállási vagy leszállási incidensek, például rövidre szállás, túlfutás vagy lefutás a pálya szélén.

1.13. Rendszerhiba, időjárási jelenségek, az engedélyezett repülési karakterisztikán kívülre kerülés, vagy egyéb esemény, ami nehézséget okozhatott volna a légijármű kormányzásában.

1.14. Egynél több rendszer meghibásodása egy redundáns szervezésű rendszerben, amely a repülés irányítása és a navigáció szempontjából elsődleges fontosságú.

1.15. Légijármű kormányozhatóságának elvesztése (beleértve a kormányozhatóság részleges vagy átmeneti elvesztését is), függetlenül annak okától.

1.16. Események a VI-hez (elhatározási) közeli vagy afeletti sebességnél, amelyek veszélyes vagy potenciálisan veszélyes helyzetek oka vagy következménye (például megszakított felszállás, a farokrész földhöz ütődése, hajtómű teljesítményének elvesztése stb.).

1.17. A légijármű ütközése bármilyen más légijárművel vagy más földi tárggyal, ha a sérülés csekélysége miatt nem következett be légiközlekedési baleset.

1.18. A légijármű szándékolt konfigurációja beállításának ellehetetlenülése valamely repülési fázisban (például futómű kibocsátása és futómű ajtók nyitása, féklapok, stabilizátorok stb.).

1.19. Oktatási, rendszerellenőrzési vagy képzési célból előidézett hibafeltételek bármilyen szándékos szimulációjának következtében felmerülő veszély vagy potenciális veszély.

1.20. TCAS (traffic alert collision avoidance system = légijárművek veszélyes közeledését jelző fedélzeti rendszer) (ACAS) (airborne collision avoidance system = leve-

gőbeli összeütközést megelőző rendszer) RA (resolution advisory = bólintási utasítás) jelzés(ek).

1.21. A sugárhajtómű vagy légcsva sugárkiáramlása által okozott jelentős károk vagy súlyos (nem személyi) sérülések.

2. Vészhelyzetek

2.1. Bármilyen nem szabványos eljárás alkalmazása a légijármű személyzet vagy a kísérő személyzet által valamely vészhelyzet megoldására, amikor:

- az eljárás létezik, de azt nem használják;
- nincs eljárás;
- az eljárás létezik, de hiányos vagy nem megfelelő;
- az eljárás téves;
- helytelen eljárást alkalmaztak.

2.2. Vészhelyzet esetén történő alkalmazásra tervezett bármilyen eljárás elégtelen volta.

2.3. Vészkiürítéshez vezető esemény.

2.4. Bármilyen vészhelyzeti felszerelés vagy előírt vészhelyzeti eljárás használata valamilyen helyzet megoldása érdekében.

2.5. Vészhelyzet kinyilvánításához vezető esemény („may-day” vagy emergency descent).

3. A légijármű személyzet cselekvőképtelenné válása

3.1. A légijármű személyzet bármelyik tagjának cselekvőképtelenné válása, beleértve a felszállás előtti esetet is, ha úgy vélik, hogy a cselekvőképtelenné válás a felszállás után is bekövetkezhetett volna.

3.2. A kísérő személyzet bármelyikének cselekvőképtelenné válása, amelynek során képtelenné válik a fontos vészhelyzeti feladatok ellátására.

4. Időjárás

4.1. Jegesedés, amely irányítási nehézségekhez, a légijármű sérüléséhez vagy bármely alapvető rendszer elvesztését vagy hibás működését okozta.

5. Egyéb események

5.1. Bármilyen más típusú egyéb olyan esemény, amelyről úgy vélik, hogy az veszélyeztette vagy veszélyeztethette volna a légijárművet vagy a légijármű fedélzetén vagy a földön tartózkodókat.

II. A LÉGIJÁRMŰVEK MŰSZAKI ESEMÉNYEI

II/A.

1. Rendszerek

1.1. Az alábbi általános, valamennyi rendszerre érvényes felsorolás, amelyek súlyos helyzetet idéztek elő azáltal, hogy a személyzet nem képes uralni a rendszert, például:

- 1.1.1. nem szándékolt önálló működés;
- 1.1.2. helytelen és/vagy nem teljes reakció, beleértve a korlátozott vagy nehéz mozgást;
- 1.1.3. kormánysszervek önálló mozgása;
- 1.1.4. kötések mechanikus szétkapcsolódása vagy meghibásodása;
- 1.1.5. a rendszer kizárólagos funkció(i)nak elvesztése vagy meghibásodása (egy rendszer számos funkciót integrálhat);
- 1.1.6. interferencia a rendszereken belül vagy azok között;
- 1.1.7. a rendszer védelmi berendezései vagy a hozzájuk tartozó szükséghelyzeti berendezések elvesztése vagy meghibásodása;
- 1.1.8. bármely főrendszer, részrendszer vagy berendezés elvesztése, jelentős meghibásodása vagy károsodása;
- 1.1.9. a többszörös független főrendszerrel, részrendszerekkel vagy berendezésekkel felszerelt légijármű-típusoknál egynél több főrendszer, részrendszer vagy berendezés elvesztése, jelentős meghibásodása vagy károsodása;
- 1.1.10. a hidraulikafolyadék, a tüzelőanyag, az olaj vagy bármely más folyékony anyag szivárgása, amely tűzveszélyhez vagy a légijármű szerkezeteinek, rendszereinek vagy berendezésének – esetleg veszélyes mértékű – szennyeződéséhez vagy a fedélzeten tartózkodók veszélyeztetéséhez vezetett;
- 1.1.11. bármely jelzőrendszer működési zavara vagy meghibásodása, ha ennek következményeként a hajózószemélyzet félrevezető jelzéseket kap, és ez veszélyes helyzetet idézett vagy idézhetett volna elő;
- 1.1.12. bármilyen leállás, működési zavar vagy meghibásodás, ha az a repülés valamely kritikus fázisában történik, és az érintett rendszer működésére hatással van.

II/B. A bejelentésköteles események példái, amelyek a meghatározott rendszerekre alkalmazott általános követelményekből adódnak

1. Hajtóműrendszer (beleértve a hajtóműveket, a légszavarakat és a forgószárny-rendszereket), valamint a fedélzeti segédhajtómű (APU/Auxiliary Power Unit)

- 1.1. Túlpörgés vagy bármely gyorsan forgó alkatrész (például APU, sűrített levegős hajtóműindító, klímaberendezés, légturbinás motor, légszavar vagy forgószárny) fordulatszám-szabályozásának ellehetetlenülése.
- 1.2. A hajtómű bármely részének meghibásodása, az alábbiak közül egy vagy több következménnyel:
 - 1.2.1. ellenőrizetlen belső vagy külső tűz vagy forró gáz kitörése;
 - 1.2.2. tolóerő a pilóta által választottól eltérő irányban;
 - 1.2.3. a teljesítmény, a tolóerő vagy a fordulatszám vezérlésének ellehetetlenülése;
 - 1.2.4. sűrű, látható gázok vagy toxikus anyagok olyan mértékű koncentrációja, amely elegendő a személyzet vagy az utasok cselekvőképtelenné válásához.

1.3. Nem szándékolt tolóerő/teljesítményvesztés, -változás vagy -ingadozás, amikor az esemény a tolóerő vagy a teljesítményvezérlés elvesztésének (LOTC/loss of thrust or power control) minősül, azaz:

- 1.3.1. egymotoros légijárműnél;
- 1.3.2. ha az esemény a mindenkor folyamathoz képest túlzottnak tekinthető; vagy
- 1.3.3. ha több hajtóműves légijárműnél ez több mint egy hajtóművet érint, különösen a két hajtóműves légijárműnél.

1.4. Közös eredetű hibák, amelyek repülés közben olyan magas leállási arányt okozhatnak, hogy fennáll annak a lehetősége, hogy a repülés során egynél több hajtómű állhat le.

1.5. A hajtómű jelentős részének részleges vagy teljes elvesztése.

2. Légszavarak és erőátvitel

2.1. A légszavar vagy a hajtómű bármely részének elvesztése vagy meghibásodása, az alábbi következménnyel:

2.2. tolóerő a pilóta által választottól ellentétes irányban;

2.3. a légszavar vagy a légszavar bármelyik nagyobb részének elszabadulása.

3. Forgószárny és erőátvitel

3.1. A forgószárny hajtóműházának/rögzítésének olyan károsodása vagy hibája, amely miatt a forgószárny repülés közben leválhat és/vagy a forgószárny-vezérlés meghibásodhat.

3.2. A faroklégszavar, illetve erőátvitel és egyenértékű rendszerek károsodása.

3.3 A forgószárny részeinek olyan mértékű elvesztése, amely jelentősen befolyásolja a kormányozhatóságot.

III. LÉGINAVIGÁCIÓS SZOLGÁLATOK, BERENDEZÉSEK ÉS FÖLDI SZOLGÁLAT

III/A. Az alábbi pontok példákat tartalmaznak

a Rendszerek alponthan felsorolt, adott rendszerekre vonatkozó általános követelmények alkalmazásából adódó bejelentés köteles eseményekre

1. Elektromos rendszer

1.1. elektromosgenerátor-rendszer teljes elvesztése, egyedülálló rendszer esetén, vagy egynél több generátor elvesztése.

2. Repülőgép vezérlőrendszer

2.1. a vezérlőszervek akaratlan mozgása és/vagy helytelen működése;

2.2. a mechanikus repülésvezérlés kioldása vagy elvesztése;

2.3. a légijármű szokásos vezérlésének jelentős zavara, vagy a repülési tulajdonságok romlása.

3. Tüzelőanyag-rendszer

3.1. repülés időtartama alatt tüzelőanyag-szivárgás, ami jelentős tüzelőanyag-vesztéshez, tűzveszélyhez, jelentős szennyeződéshez vezetett;

3.2. a tüzelőanyag-leeresztő rendszer hibás működése vagy meghibásodása, amely nem szándékolt jelentős tüzelőanyag-vesztést, tűzveszélyt, a légijármű berendezéseinek veszélyes elszennyeződését, vagy a tüzelőanyag gyors levegőbe eresztésének ellehetetlenülését okozta.

4. Hidraulikus rendszer

4.1. több mint egy hidraulikus kör elvesztése.

5. Jegesedést észlelő/védelmi rendszer

5.1. a jegesedésgátló/jégmentesítő rendszer nem felismert elvesztése vagy teljesítménycsökkenése, jegesedési vagy várható jegesedési körülmények mellett;

5.2. hordszárnyak szimmetrikus jégmentesítésének ellehetetlenülése, jegesedési vagy várható jegesedési körülmények mellett;

5.3. a szokásostól eltérő jegesedés, amely lényeges hatással van a teljesítményre vagy a repülési tulajdonságokra;

5.4. a pilótafülkéből való kilátás jelentős romlása.

6. Jelző/figyelmeztető/nyilvántartó rendszerek

6.1. bármilyen jelzőrendszer hibás működése vagy meghibásodása, amikor fennáll a lehetősége annak, hogy valamely lényeges rendszer kijelzőjének hibája miatt a személyzet hibás intézkedéseket hoz, amely veszélyes helyzetet idéz elő.

7. Futóműrendszer/fékek/abroncsok

7.1. tűz a fékberendezésben;

7.2. a futómű vagy futóműajtó szándék nélküli behúzása;

7.3. egyszerre több gumiabroncs szétrobbanása.

8. Navigációs rendszerek (beleértve a precíziós megközelítési rendszereket) és a repülési adatrögzítő rendszereket

8.1. a navigációs berendezések teljes elvesztése vagy több navigációs berendezés meghibásodása.

9. Csapoltlevegő-rendszer

9.1. az elvett forró levegő szivárgása, ami tűzjelzéshez vezet vagy szerkezeti károsodást okoz;

9.2. valamennyi csapoltlevegő-rendszer elvesztése.

III/B. A bejelentésköteles események jegyzéke a léginavigációs szolgálatokhoz kapcsolódóan

1. ATM (Air Traffic Management) specifikus események (beleértve mindazokat a helyzeteket, amelyek érintik az ATM szolgálatok biztonságos nyújtásának lehetőségét, beleértve azokat a helyzeteket is, amikor a légijármű biztonságos működését csak véletlenül nem veszélyeztették). Idetartoznak az alábbi események:

1.1. az ATM szolgálatok nyújtásának ellehetetlenülése;

1.2. légiforgalmi szolgálat nyújtásának ellehetetlenülése;

1.3. légtérirányító szolgálatok biztosításának ellehetetlenülése.

2. Az alábbi pontok példákat tartalmaznak az „ATM specifikus események” alcím alatt felsorolt általános követelményeknek a légijárművek működésére történő alkalmazásából adódó bejelentés köteles eseményekre.

2.1. Jelentős mértékben helytelen, nem megfelelő vagy félrevezető információ nyújtása bármilyen földi forrásból, például a légiforgalmi irányítás (ATC/Air Traffic Control), automatikus terminálinformációs szolgálat (ATIS/Automatic Terminal Information Service), meteorológiai szolgálatok, navigációs adatbázisok, térképek, diagramok, kézikönyvek stb.

2.2. Repülésirányítás az előírt legkisebb föld feletti magasság alatt.

2.3. Minimális elkülönítési távolságok – az engedélyezett minimális érték felét meghaladó mértékű – megsértése.

2.4. Jogosulatlan behatolás a légtérbe, amely veszélyes helyzetet idézett elő.

2.5. Jogellenes rádióforgalom, amely veszélyes helyzetet idézett elő.

2.6. A légiforgalmi navigációs szolgálat földi vagy műholdas létesítményeinek elvesztése, amely veszélyes helyzetet idézett elő.

2.7. Jelentős ATC/ATM hiba vagy a repülőtér infrastruktúrájának jelentős romlása, amely veszélyes helyzetet idézett elő.

2.8. A repülőtér mozgásterületein légijármű, jármű, állat vagy idegen tárgy által képzett akadály, ami veszélyes vagy potenciálisan veszélyes helyzetet okoz.

2.9. A repülőtér mozgásterületein az akadályok vagy veszélyek hibás vagy hiányos jelzése, ami veszélyes helyzetet okoz.

2.10. A repülőtéri jelzőfények hiánya, lényeges meghibásodása, vagy ha azok nem állnak rendelkezésre, ezáltal veszélyes helyzetet előidézve.

2. melléklet
a 35/2008. (XII. 5.) KHEM–HM–IRM
együttes rendelethez

Példák olyan repülőeseményre, amelyek nem tartoznak a súlyos repülőesemény körébe

Megjegyzés:

Bár a melléklet a jelentésköteles repülőesemények, események többségét felsorolja, az nem lehet teljes. Minden más olyan eseményt, amelyről az érintettek úgy ítélik meg, hogy megfelel a kritériumoknak, szintén jelteni kell.

I. A LÉGIJÁRMŰVEK LÉGI ÜZEMELTETÉSE

1. A légijárművek üzemeltetése

1.1. Nem szándékolt lényeges eltérés az utazósebességtől, a kijelölt iránytól vagy magasságtól (több mint 300 láb), függetlenül annak okától.

1.2. Leereszkedés az elhatározási magasság vagy a süllyedés minimális magassága alatt az előírt vizuális referenciák nélkül.

1.3. A tényleges saját pozíció vagy más légijármű pozíciójának elvesztése.

1.4. A kommunikáció megszakadása a hajózószemélyzet tagjai között (CRM/Co-ordination Revision Message), vagy a hajózószemélyzet és más felek [légiutas-kísérő személyzet, légiforgalmi irányító szolgálat (ATC), repülőmérnökök] között.

1.5. Durva leszállás – olyan leszállás, amikor szükségesnek tűnik a „durva leszállási ellenőrzés” elvégzése.

1.6. A tüzelőanyag-elosztás egyenlőtlenségi határértékének túllépése.

1.7. SSR-kód (Secondary Surveillance Radar) vagy magasságmérő helytelen beállítása.

1.8. A navigációhoz vagy teljesítményszámításokhoz alkalmazott készülékek helytelen programozása vagy téves adatok bevitele vagy alkalmazása.

1.9. Rádióüzenetek téves vétele vagy értelmezése.

1.10. A légijármű szándékolt konfigurációja beállításának ellehetetlenülése valamely repülési fázisban (például futómű-behúzás és futóműajtók, féklapok, stabilizátorok, orrségédszárnyak stb.).

1.11. Oktatási, rendszerellenőrzési vagy képzési célból előidézett hibafeltételek bármilyen szándékos szimulációjának következtében felmerülő veszély vagy potenciális veszély.

1.12. Szokásostól eltérő vibráció.

1.13. A légijármű manőverezésével kapcsolatos bármelyik elsődleges jelzőrendszer működése, például konfigurációfigyelmeztetés, átesésjelző (kormányrázó), sebeségtúllépésre figyelmeztető jelzés stb., kivéve:

– ha a hajózószemélyzet kétséget kizáró módon megállapította, hogy a jelzés téves volt, és a téves figyelmeztető

jelzés nem okozott nehézséget vagy veszélyt a személyzetnek a figyelmeztető jelzésre adott reakciója miatt; vagy

– ha azt képzési vagy vizsgálati célból működtették.

1.14. A veszélyes földközelségjelző rendszer (GPWS/ground proximity warning system) figyelmeztető jelzése, amikor:

1.14.1. a légijármű a tervezettnél vagy a vártnál közelebb került a földhöz; vagy

1.14.2. a figyelmeztető jelzés műszeres meteorológiai körülmények mellett vagy éjszaka következik be, és megállapítják, hogy azt a hirtelen ereszkedés (1. üzemmód) váltotta ki; vagy

1.14.3. a figyelmeztető jelzést annak elmulasztása okozta, hogy nem bocsátották ki a futóművet vagy a féklapokat a leszállás megfelelő pontján (4. üzemmód); vagy

1.14.4. bármilyen nehézség vagy veszély merült vagy merülhetett volna fel a hajózószemélyeknek a figyelmeztető jelzésre adott reakciója miatt, például lehetséges csökkentett elkülönítés más repülőgépektől. Idetartozhat bármilyen jellegű vagy típusú figyelmeztető jelzés, azaz valódi, zavaró vagy téves.

1.15. GPWS riasztás abban az esetben, ha bármilyen nehézség vagy veszély merült vagy merülhetett volna fel a hajózó személyzetnek a riasztásra adott reakciója miatt.

1.16. Átstartolás, ami veszélyes vagy potenciálisan veszélyhelyzetet teremt.

1.17. A tüzelőanyag-rendszer hibás működése vagy karosodása, amely kihatással van a tüzelőanyag-ellátásra és/vagy -elosztásra.

2. Vészhelyzetek

2.1. Sürgősségi helyzet kinyilvánításához vezető esemény (PanPan; May-day).

2.2. Bármilyen vészhelyzeti rendszer vagy berendezés – az összes kijáratit ajtót és világítást is beleértve – nem ki-elégítő működése, ideértve azt is, amikor azt karbantartási, oktatási vagy vizsgálati célra használják.

3. Időjárás

3.1. Villámcsapás, amely a légijármű sérülését vagy bármely alapvető rendszer elvesztését vagy hibás működését okozta.

3.2. Jégeső, amely a légijármű sérülését vagy bármely alapvető rendszer elvesztését vagy hibás működését okozta.

3.3. Súlyos turbulencia, amely a fedélzeten tartózkodók sérülését okozhatja, vagy a légijármű turbulenciavizsgálatának elvégzését igényli.

3.4. Szélnyírás.

4. Egyéb események

4.1. Meghatározott típusú esemény ismétlődése, amely elszigetelten nem lenne bejelentésköteles, de előfordulásának gyakorisága miatt potenciális veszélyt jelent.

4.2. Ütközés madárral, ami a légijármű sérülését vagy bármely alapvető rendszer elvesztését vagy hibás működését okozta.

4.3. Keltett turbulencia.

II. A LÉGIJÁRMŰVEK MŰSZAKI ESEMÉNYEI

1. Szerkezet

Nem minden szerkezeti károsodást kell bejelenteni. Mérnöki megítélés szükséges annak eldöntéséhez, hogy az adott károsodás elegendően súlyos-e ahhoz, hogy bejelentsék. Az alábbi példák vehetők figyelembe:

1.1. fontos sárkányszerkezeti elem (PSE/principal structural element) károsodása, amelyet nem jelöltek meg károsodástűrőként (korlátozott élettartamú elemek). A sárkányszerkezeti elemek azok, amelyek lényegesen hozzájárulnak a repülés közben, a földön és a túlnyomás miatt jelentkező terhelés elviseléséhez, és amelyek meghibásodása a légijármű elvesztését okozhatja;

1.2. a károsodástűrőként megjelölt sárkányszerkezeti elemek megengedhető mértéket meghaladó meghibásodása vagy károsodása;

1.3. valamely sárkányszerkezeti elem engedélyezett tűréshatárát meghaladó károsodás vagy hiba, amely a szerkezet merevséget olyan mértékben csökkenthetné, hogy az előírt rezgés-, divergencia- és irányításreverzálási határértékeket már nem lehet biztosítani;

1.4. valamely szerkezeti elem sérülése vagy hibája, amelynek következtében olyan tömegű részek szabadulhatnak el, amelyek a légijárművön tartózkodóknak sérülést okozhatnak;

1.5. valamely szerkezeti elem sérülése vagy hibája, amely a rendszerek megfelelő működését veszélyeztetheti. Lásd a „Rendszerek” alcím alatti felsorolást;

1.6. a légijármű bármely szerkezeti elemének repülés közbeni elvesztése.

2. Rendszerek

Az általános, valamennyi rendszerre alkalmazható követelményekből adódó bejelentésköteles események:

2.1. bármely rendszer, alrendszer vagy berendezés elvesztése, jelentős meghibásodása vagy károsodása, amikor a szabványos üzemelési eljárásokat vagy gyakorlatokat stb. nem lehetett kielégítő módon lefolytatni;

2.2. a személyzet nem képes uralni a rendszert, például:

2.2.1. nem szándékolt önálló működés;

2.2.2. helytelen és/vagy nem teljes reakció, beleértve a korlátozott vagy nehéz mozgást;

2.2.3. kormánysszervek önálló mozgása;

2.2.4. kötések mechanikus szétkapcsolódása vagy meghibásodása;

2.3. a rendszer kizárólagos funkció(i)nak elvesztése vagy meghibásodása (egy rendszer számos funkciót integrálhat);

2.4. interferencia a rendszereken belül vagy azok között;

2.5. a rendszer védelmi berendezései vagy a hozzájuk tartozó szükséghelyzeti berendezések elvesztése vagy meghibásodása;

2.6. a rendszer redundanciájának elvesztése;

2.7. a rendszer előre nem látható működéséből származó bármely esemény;

2.8. az egyetlen főrendszerrel, részrendszerekkel vagy berendezésekkel felszerelt légijárműtípusoknál bármely főrendszer, részrendszer vagy berendezés elvesztése, jelentős meghibásodása vagy károsodása;

2.9. a légijármű rendszereihez vagy berendezéséhez kapcsolódó bármely elsődleges jelzőrendszer működése, kivéve, ha a hajózárszemélyzet kétséget kizáró módon megállapította, hogy a jelzés téves volt, feltéve, hogy a téves figyelmeztető jelzés nem okozott nehézséget vagy veszélyt a személyzetnek a figyelmeztető jelzésre adott reakciója miatt;

2.10. a hidraulikafolyadék, a tüzelőanyag, az olaj vagy bármely más folyékony anyag szivárgása, amely tűzveszélyhez vagy a légijármű szerkezeteinek, rendszereinek vagy berendezésének – esetleg veszélyes mértékű – szennyeződéséhez vezetett;

2.11. bármely jelzőrendszer működési zavara vagy meghibásodása, ha ennek következményeként a hajózárszemélyzet félrevezető jelzéseket kaphat;

2.12. a repülés vezérlőszerveinek aszimmetriája; például féklapok, orrszegédszárnyak, áramlásrontó szárnyféklapok stb.

A 7–22. pont tartalmazza a bejelentésköteles repülőesemények példáit, amelyek a meghatározott rendszerekre alkalmazott ezen általános követelményekből adódnak.

3. Hajtóműrendszer (beleértve a hajtóműveket, a légszavarakat és a forgószárny-rendszereket), valamint a fedélzeti segédhajtómű (APU)

3.1. Bármely hajtóműnél lángkimaradás, leállás vagy meghibásodás.

3.2. A hajtómű bármely részének leállása vagy meghibásodása, az alábbiak közül egy vagy több következménnyel:

3.2.1. alkatrészek/törmelék elszabadulása;

3.2.2. a teljesítmény, a tolóerő vagy a fordulatszám vezérlésének ellehetetlenülése;

3.2.3. a hajtómű szokásos eljárások szerinti leállításának ellehetetlenülése;

3.2.4. üzemképes hajtómű újraindításának ellehetetlenülése.

3.3. Nem szándékolt tolóerő/teljesítményvesztés, -változás vagy -ingadozás.

3.4. Közös eredetű hibák, amelyek repülés közben olyan magas leállási arányt okozhatnak, hogy fennáll annak a lehetősége, hogy a repülés során egynél több hajtómű állhat le.

3.5. Valamely hajtómű-korlátozó vagy vezérlőszerszert szükséges esetben nem működik vagy nem a szándékolt módon működik.

3.6. A hajtómű-paraméterek túllépése.

3.7. Károsodást okozó érintkezés idegen testtel (FOD/foreign object damage).

4. Légcsavarok és erőátvitel

4.1. A légcsavar vagy a hajtómű bármely részének meghibásodása az alábbiak közül egy vagy több következménnyel:

4.2. a légcsavar túlpörgése;

4.3. túlzott légellenállás kialakulása;

4.4. túlzott kiegyensúlyozatlanságot okozó hiba;

4.5. a légcsavarlapátok nem szándékolt mozgása a repüléshez meghatározott minimális pozícióban, kis állásszög mellett;

4.6. a légcsavar vitorlázó helyzetbe állításának ellehetetlenülése;

4.7. a légcsavar-állásszög szabályozásának ellehetetlenülése;

4.8. az állásszög nem szándékolt megváltozása;

4.9. ellenőrizhetetlen tolóerő- vagy fordulatszám-ingadozás;

4.10. kis energiájú részek elszabadulása.

5. APU-k:

5.1. Az APU leállása vagy elvesztése olyankor, amikor a működési előírások szerint az nélkülözhető, vagy ETOPS (extended range operations with two-engine airplanes = kéthajtóműves repülőgépek megnövelt hatótávolságú üzemeltetése) esetén annak rendelkezésre kellene állnia.

5.2. Az APU leállításának ellehetetlenülése.

5.2.1. Túlpörgés.

5.2.2. Az APU légi elindításának ellehetetlenülése.

6. Egyéb események

6.1. Olyan esemény, amit rendes körülmények között nem tekintenének bejelentéskötelesnek (például belső kialakítás és kabinfelszerelés, vízrendszerek), de adott körülmények között a légijármű vagy az abban tartózkodó személyek veszélybe kerülhettek volna.

6.2. Az utastájékoztató rendszer elvesztése vagy meghibásodása, amelynek következtében az utasok tájékoztatása ellehetetlenül vagy az nem hallható.

6.3. A pilótaülés beállítathatóságának elvesztése repülés közben.

Az alábbi pontok példákat tartalmaznak a „Rendszerek” alcím alatt felsorolt, adott rendszerekre vonatkozó általános követelmények alkalmazásából adódó bejelentésköteles repülőeseményekre.

7. Léghőszívórendszer/szellőzés

7.1. a repüléselektronikai rendszerek hűtésének teljes elvesztése;

7.2. kabinkondicionáló-rendszer meghibásodása.

8. Robotpilóta-rendszer

8.1. a robotpilóta-rendszer a bekapcsolás után nem képes elérni a szándékolt műveletet;

8.2. a légijármű irányítása során a robotpilóta-rendszer működésével kapcsolatban a személyzet jelentős nehézségről tett jelentést;

8.3. a robotpilóta-rendszer akaratlan üzemmódváltása.

9. Kommunikációs rendszerek

9.1. a kommunikációs rendszer elvesztése repülés közben.

10. Elektromos rendszer

10.1. egy elektromos hálózat (egyenáram/váltakozó áram) elvesztése;

10.2. a tartalék (vészhelyzeti) elektromosgenerátor-rendszer elvesztése.

11. Pilótafülke/kabin/rakodótér

11.1. bármely vészhelyzeti rendszer vagy részegység, beleértve a vészkiürítést jelző rendszert, valamennyi kijáratot, a vészhelyzeti világítást stb. elvesztése;

11.2. a teherberakodó rendszer megtartó képességének elvesztése.

12. Tüzelőanyag-rendszer

12.1. a tüzelőanyag-mennyiséget jelző rendszer hibás működése, amely a műszer elvesztését vagy a fedélzeten lévő tüzelőanyag mennyiségének téves kijelzését okozta;

12.2. a tüzelőanyag-rendszer olyan hibás működése, meghibásodása, amely lényeges hatással járt a tüzelőanyag-ellátásra és/vagy elosztásra;

12.3. a teljes hasznos tüzelőanyag átszivattyúzásának vagy felhasználásának ellehetetlenülése.

13. Légijármű-vezérlő rendszer

13.1. a féklapok, segéd szárnyak, áramlásrontó szárnyféklapok stb. aszimmetriája;

13.2. korlátozott mozgathatóság, nehéz mozgás, hibás vagy késedelmes reakció az elsődleges repülésvezérlő rendszerek vagy a hozzájuk kapcsolódó trimmlap és reteszelvek működésében;

13.3. a vezérlőszervek személyzet által észlelt szokásostól eltérő vibrációja.

14. Hidraulikus rendszer

- 14.1. egy hidraulikus rendszer elvesztése (csak ETOPS);
- 14.2. a tömítő rendszer működésképtelensége;
- 14.3. a tartalék hidraulikus rendszer elvesztése;
- 14.4. menetszél hajtotta turbina akaratlan beindulása.

15. Jegesedést észlelő/védelmi rendszer

- 15.1. egynél több szonda fűtőrendszerének kiesése.

16. Jelző/figyelmeztető/nyilvántartó rendszerek

- 16.1. a piros figyelmeztető funkció elvesztése valamely rendszeren;
- 16.2. nem hagyományos műszerekkel felszerelt (glass cockpit) pilótafülkénél: egynél több kijelző egység, vagy a számítógép jelző/figyelmeztető funkciója elvesztése vagy hibás működése.

17. Futóműrendszer/fékek/abroncsok

- 17.1. lényeges fékteljesítmény-vesztés;
- 17.2. aszimmetrikus fékhatás, amely jelentősen befolyásolhatja az úttartást;
- 17.3. a nehézségi erő működtette futóműkibocsátó-rendszer elvesztése (beleértve a tervezett vizsgálatok során bekövetkezett elvesztést is).

18. Navigációs rendszerek (beleértve a precíziós megközelítési rendszereket) és a repülési adatrögzítő rendszereket

- 18.1. a repülési adatrögzítő rendszer teljes elvesztése vagy több rendszer meghibásodása;
- 18.2. erősen félrevezető jelzések;
- 18.3. jelentős navigációs hibák hibás adatok vagy az adatbázis kódolási hibája miatt;
- 18.4. nem a pilóta által okozott váratlan eltérések az oldal- vagy függőleges iránytól;
- 18.5. problémák a földi navigációs berendezésekkel, amelyek jelentős navigációs hibákat okoznak, és nem az inerciális navigációs üzemmódról a rádió navigációs üzemmódra történő áttéréshez kapcsolódnak.

19. Oxigén a túlnyomásos kabinnal rendelkező légijárművekhez

- 19.1. oxigénellátás elvesztése a pilótafülkében;
- 19.2. oxigénellátás elvesztése az utasok lényeges száma (több mint 10%-a) esetében, beleértve azt is, amikor ez karbantartás, képzés vagy vizsgálat közben történik.

20. Csapottlevegő-rendszer

- 20.1. a csapott levegő szivárgását észlelő rendszer elvesztése.

21. Tűzoltó-rendszer

- 21.1. tűzjelzések, kivéve az azonnal tévesnek minősített jelzéseket.

22. Egyéb rendszerek (pl. fegyver, katapult).

III. A BEJELENTÉSKÖTELES REPÜLŐESEMÉNYEK JEGYZÉKE A LÉGINAVIGÁCIÓS SZOLGÁLATOKHOZ KAPCSOLÓDÓAN

1. *Ütközésközei események (beleértve azokat a helyzeteket, amikor valamely légijármű és egy másik légijármű/a talaj/más jármű/személy vagy tárgy közötti távolság túl csekélynek tűnik):*

- 1.1. a minimális elkülönítési távolság megsértése;
- 1.2. nem megfelelő térköztartás.

2. *Potenciális ütközés vagy ütközésközei helyzet (beleértve azokat, amelyek potenciálisan balesetté vagy ütközésközei helyzetté válhatnak, ha más légijármű is a közelben van):*

- 2.1. a légijármű eltérése az ATC engedélytől;
- 2.2. légijármű eltérése az alkalmazandó légiforgalmi szervezés (ATM) szabályzattól;
- 2.3. légijármű eltérése a vonatkozó közzétett ATM eljárásoktól;
- 2.4. jogosulatlan behatolás a légtérbe;
- 2.5. eltérés a légijárművön elhelyezett és üzemeltetett ATM-berendezéssel kapcsolatos szabályzat(ok) előírásaitól.

3. *ATM specifikus események (beleértve mindazokat a helyzeteket, amelyek érintik az ATM szolgálatok biztonságos nyújtásának lehetőségét, beleértve azokat a helyzeteket is, amikor a légijármű biztonságos működését csak véletlenül nem veszélyeztették.) Idetartoznak az alábbi események:*

- 3.1.1. az ATM szolgálatok nyújtásának ellehetetlenülése;
- 3.1.2. légiforgalmi áramlás szervezési szolgálatok nyújtásának ellehetetlenülése;
- 3.1.3. a kommunikáció elvesztése;
- 3.1.4. a felügyeleti funkció elvesztése;
- 3.1.5. az adatfeldolgozási és -elosztási funkció elvesztése;
- 3.1.6. a navigációs funkció elvesztése;
- 3.1.7. ATM rendszerbiztonság.

3.2. Az alábbi pontok példákat tartalmaznak az ATM specifikus események alcím alatt felsorolt általános követelményeknek a légijárművek működésére történő alkalmazásából adódó bejelentésköteles eseményekre.

- 3.2.1. Jelentős mértékben helytelen, nem megfelelő vagy félrevezető információ nyújtása bármilyen földi for-

rásból, például a légiforgalmi irányítás (ATC), automatikus terminálinformációs szolgálat (ATIS), meteorológiai szolgálatok, navigációs adatbázisok, térképek, diagramok, kézikönyvek stb.

3.2.2. Helytelen nyomásreferencia (azaz magasságmérő-beállítási) -adatok nyújtása.

3.2.3. Lényeges üzenetek hibás továbbítása, fogadása vagy értelmezése.

3.2.4. A légtér jogosulatlan igénybevétele.

3.2.5. A futópálya jogosulatlan igénybevétele, amikor elkerülő manőver nem vált szükségessé.

3.2.5. Jogellenes rádióforgalom.

3.2.6. A légiforgalmi navigációs szolgálat földi vagy műholdas létesítményeinek elvesztése.

3.2.7. Jelentős ATC/ATM hiba vagy a repülőtér infrastruktúrájának jelentős romlása.

3.2.8. A repülőtér mozgásterületein légi jármű, jármű, állat vagy idegen tárgy által képzett akadály, ami veszélyes helyzetet okozhat.

3.2.9. A repülőtér mozgásterületein az akadályok vagy veszélyek hibás vagy hiányos jelzése, ami veszélyes helyzetet okozhat.

3.2.10. A repülőtéri jelzőfények hiánya, lényeges meghibásodása, vagy ha azok nem állnak rendelkezésre.

3. melléklet

a 35/2008. (XII. 5.) KHEM–HM–IRM

együttes rendelethez

Példák a légiközlekedési rendellenességre

Megjegyzés:

Bár a melléklet a jelentésköteles események többségét felsorolja, az nem lehet teljes. Minden más olyan eseményt, amelyről az érintettek úgy ítélik meg, hogy megfelel a kritériumoknak, szintén jelenteni kell.

A légiközlekedési rendellenesség a Kbvt. 2. §-ának i) pontja szerint olyan – nem a repülés tartama alatt bekövetkezett – működési zavar, hiba, hiányosság vagy más szabálytalan körülmény, amely a repülésbiztonságot befolyásolhatja vagy befolyásolhatta, de amely nem okozott balesetet vagy repülőeseményt.

I. A LÉGIJÁRMŰVEK MŰSZAKI RENDELLENESSÉGEI

1. Szerkezet

Nem minden szerkezeti károsodást kell bejelenteni. Mérnöki megítélés szükséges annak eldöntéséhez, hogy az adott károsodás elegendően súlyos-e ahhoz, hogy bejelentsék. Az alábbi példák vehetők figyelembe:

1.1. sárkányszerkezeti elem (PSE) károsodása, amelyet nem jelöltek meg károsodástűrőként (korlátozott élettartamú elemek).

A sárkányszerkezeti elemek azok, amelyek lényegesen hozzájárulnak a repülés közben, a földön és a túlnyomás miatt jelentkező terhelés elviseléséhez, és amelyek meghibásodása a légi jármű elvesztését okozhatja;

1.2. a károsodástűrőként megjelölt sárkányszerkezeti elemek megengedhető mértéket meghaladó meghibásodása vagy károsodása;

1.3. valamely sárkányszerkezeti elem engedélyezett tűrőhatárát meghaladó károsodás vagy hiba, amely a szerkezet merevséget olyan mértékben csökkenthetné, hogy az előírt rezgés-, divergencia- és irányításreverzálási határértékeket már nem lehet biztosítani;

1.4. valamely szerkezeti elem sérülése vagy hibája, amelynek következtében olyan tömegű részek szabadulhatnak el, amelyek a légi járművön tartózkodóknak sérülést okozhatnak;

1.5. hidraulikafolyadék, a tüzelőanyag, az olaj vagy bármely más folyékony anyag szivárgása, amely tűzveszélyhez vagy a légi jármű szerkezeteinek, rendszereinek vagy berendezésének – esetleg veszélyes mértékű – szennyeződéséhez vezetett;

1.6. bármely jelzőrendszer működési zavara vagy meghibásodása, ha ennek következményeként a hajózószemélyzet félrevezető jelzéseket kaphat;

1.7. valamely szerkezeti elem sérülése vagy hibája, amely a rendszerek megfelelő működését veszélyeztetheti.

2. Rendszerek

2.1. Légkondicionálás/szellőzés

2.1.1. A repüléselektronikai rendszerek hűtésének teljes elvesztése.

2.2. Robotpilóta-rendszer

2.2.1. A robotpilóta-rendszer a bekapcsolás után nem képes elérni a szándékolt műveletet.

2.3. Kommunikációs rendszerek

2.3.1. Az utastájékoztató rendszer elvesztése vagy meghibásodása, amelynek következtében az utasok tájékoztatása ellehetetlenül vagy nem hallható.

2.4. Pilótafülke/kabin/rakodótér

2.4.1. Bármely vészhelyzeti rendszer vagy részegység, – beleértve a vészkiürítést jelző rendszert, valamennyi kijáratot, a vészhelyzeti világítást stb. – elvesztése.

2.4.2. A teherberakodó rendszer megtartó képességének elvesztése.

2.5. Tűzvédelmi rendszer

2.5.1. A tűz/füstjelző, illetve a tűz/füstvédelmi rendszer nem felismert elvesztése vagy meghibásodása, amely a tűzjelző/tűzvédelmi berendezések elvesztését vagy korlátozott működését okozhatja.

2.5.2. A tűzjelzés elmaradása tényleges tűz vagy füstfejlődés esetén.

2.6. Oxigén a túlnyomásos kabinnal rendelkező légi járművekhez

2.6.1. Oxigénellátás elvesztése, amikor ez karbantartás, képzés vagy vizsgálat közben történik.

2.7. Csapottlevegő-rendszer

2.7.1. Az elvett forró levegő szivárgása, ami tűzjelzéshez vezethet vagy szerkezeti károsodást okoz.

2.7.2. Valamennyi csapottlevegő-rendszer elvesztése.

2.7.3. A csapottlevegő szivárgását észlelő rendszer elvesztése.

2.8. Hajtóműrendszer

2.8.1. A hajtómű bekötési elemének hibája.

2.8.2. Károsodások korlátozott élettartamú alkatrészben, amelyek miatt azt teljes élettartamának kitöltése előtt ki kell vonni az üzemeltetésből.

2.8.3. Károsodást okozó érintkezés idegen testtel (FOD).

2.9. Légcsavarok és erőátvitel

2.9.1. A légcsavar vagy a hajtómű bármely részének meghibásodása, túlzott kiegyensúlyozatlanságot okozó hiba.

2.10. Forgószárny és erőátvitel

2.10.1. A forgószárny hajtóműházának/rögzítésének olyan károsodása vagy hibája, amely miatt a forgószárny repülés közben leválhat és/vagy a forgószárny-vezérlés meghibásodhat.

2.10.2. A farok-légcsavar, illetve erőátvitel és egyenértékű rendszerek károsodása.

2.11. APU-k:

2.11.1. az APU leállításának ellehetetlenülése;

2.11.2. túlpörgés;

2.11.3. az APU elindításának ellehetetlenülése.

2.12. Emberi tényezők

2.12.1. Bármely tevékenység, amelynek következtében a légijármű tervezésének valamely jellegzetessége vagy hiányossága olyan kezelési hibához vezethetne, amely veszélyes hatással járhat vagy balesethez vezethet.

3. Egyéb rendszerek (pl. fegyver, katapult) hibája, amelyek balesethez vezethetnének.

II. LÉGIJÁRMŰVEK KARBANTARTÁSA ÉS JAVÍTÁSA

1. A légijármű részeinek vagy alkatrészeinek helytelen szerelése, amelyet valamilyen nem kifejezetten e célra szolgáló ellenőrzés vagy vizsgálati eljárás során állapítanak meg.

2. Forró levegő szivárgása, amely szerkezeti károsodást okoz.

3. Bármely korlátozott élettartamú alkatrész károsodása, amely miatt azt teljes élettartamának kitöltése előtt ki kell vonni az üzemeltetésből.

4. Bármely ok (például felületi rezgés, merevség elvesztése vagy szerkezeti károsodás) miatt bekövetkező károsodás vagy minőségromlás (például repedések, hajszál-repedések, korrózió, rétegenkénti leválás stb.) az alábbiak szerint:

4.1. valamely elsődleges szerkezeti elem vagy PSE (a gyártó javítási kézikönyveiben meghatározottak szerint), ahol az ilyen károsodás vagy minőségromlás meghaladja a javítási kézikönyvben meghatározott megengedett értéket, és javítást vagy teljes vagy részleges cserét igényel;

5. másodlagos szerkezeti elem, amely ennek következtében veszélyeztetette vagy veszélyeztetheti a légijárművet;

6. hajtómű-, légcsavar- vagy forgószárny-rendszer.

7. Bármely rendszer vagy részegység elvesztése, hibás működése vagy hibája, vagy ezek károsodása vagy minőségromlása, amelyről megállapították, hogy az valamilyen légialkalmasságra vonatkozó irányelv vagy más, a szabályozó hatóság által kibocsátott kötelező utasításnak történő megfelelés következménye, amikor:

7.1. a megfelelőséget megvalósító bejelentő szervezet azt először megállapítja;

7.2. későbbi megfelelőségi vizsgálat esetén az meghaladja az utasításban meghatározott, engedélyezett határértékeket, és/vagy közreadott javítási eljárások nem állnak rendelkezésre.

8. Bármilyen vészhelyzeti rendszer vagy részegysége elvesztése, beleértve a kijáratí ajtókat és a világítást, ha azokat karbantartási vagy vizsgálati célra használják is.

9. Az előírt karbantartási eljárásoknak való megfelelő-ség hiánya vagy súlyos hibája.

10. Ismeretlen vagy gyanús eredetű termékek, alkatrészek, felszerelések és anyagok.

11. Félrevezető, téves vagy nem kielégítő karbantartási adat, vagy olyan karbantartási eljárás, amely karbantartási hibákhoz vezethet.

12. A légijármű rendszereinek és berendezéseinek vizsgálatára vagy ellenőrzésére használt földi berendezések bármilyen leállása, hibás működése vagy hibája, amennyiben az előírt rutinellenőrzések és vizsgálati eljárások nem azonosították a problémát világosan, és ez veszélyes helyzetet okozhat.

III. REPÜLŐTEREK ÉS REPÜLŐTÉRI BERENDEZÉSEK

1. Jelentős mennyiségű tüzelőanyag kiömlése feltöltés közben.

2. Nem megfelelő mennyiségű tüzelőanyag feltöltése, amely várhatóan lényeges hatással lesz a légijármű repülési tartamára, a teljesítményre, a súlypont helyzetére vagy a légijármű szerkezeti szilárdságára.

3. Az utasok, poggyász és küldemény kezelése

3.1. A légijármű szerkezetének, rendszereinek és berendezéseinek a poggyász vagy küldemény szállításából adódó lényeges elszennyeződése.

3.2. Utasok, poggyász vagy küldemény nem megfelelő berakodása, amely várhatóan lényeges hatással lesz a légijármű tömegére és/vagy súlypontjának helyzetére.

3.3. A poggyász vagy küldemény (beleértve a kézi poggyászt is) nem megfelelő elhelyezése, amely veszélyeztetheti a légijárművet, annak berendezéseit vagy a fedélzeten tartózkodókat vagy akadályozhatja a vészhelyzeti kiürítést.

3.4. Cargo-konténerek vagy más, nagyobb küldeménytételek nem megfelelő elhelyezése.

3.5. Az alkalmazandó előírások megszegésével veszélyes áru szállítása vagy annak kísérlete, ideértve a veszélyes áruk nem megfelelő címkézését és csomagolását is.

4. Légijármű földi kezelése és szervizelése

4.1. A légijármű rendszereinek és berendezések vizsgálatára vagy ellenőrzésére alkalmazott földi berendezések bármilyen leállása, hibás működése vagy hibája, amennyiben az előírt rutinellenőrzések és vizsgálati eljárások nem azonosították a problémát világosan, és ez veszélyes helyzetet okozhat.

4.2. Az előírt szervizelési eljárásoknak való meg nem felelés, vagy lényeges hibák az ilyen eljárások során.

4.3. Szennyezett vagy nem megfelelő típusú tüzelőanyag vagy más folyadék (beleértve az oxigént és az ivóvizet is) betöltése.

IV. LÉGINAVIGÁCIÓS SZOLGÁLATOK, BERENDEZÉSEK ÉS FÖLDI SZOLGÁLAT

1. Léginavigációs szolgálatok (ANS/Air Navigation Services)

1.1. Ütközésközelési esemény nem megfelelő térköztartás miatt (beleértve azokat a helyzeteket, amikor valamely légijármű és egy másik légijármű/más jármű/személy vagy tárgy közötti távolság túl csekélynek tűnik).

1.2. ATM specifikus események (beleértve mindazokat a helyzeteket, amelyek érintik az ATM szolgálatok biztonságos nyújtásának lehetőségét, beleértve azokat a helyzeteket is, amikor a légijármű biztonságos működését csak véletlenül nem veszélyeztették.) Idetartoznak az alábbi események:

1.3. az ATM szolgálatok nyújtásának ellehetetlenülése;

1.4. légiforgalmi szolgálat nyújtásának ellehetetlenülése;

1.5. légtérirányító szolgálatok biztosításának ellehetetlenülése;

1.6. légiforgalmi áramlás szervezési szolgálatok nyújtásának ellehetetlenülése;

1.7. a kommunikáció elvesztése;

1.8. a felügyeleti funkció elvesztése;

1.9. az adatfeldolgozási és -elosztási funkció elvesztése;

1.10. a navigációs funkció elvesztése;

1.11. ATM rendszerbiztonság.

2. *Példák az „ATM specifikus események” alatt felsorolt általános követelményeknek a légijárművek működésére történő alkalmazásából adódó bejelentésköteles eseményekre:*

2.1. jelentős mértékben helytelen, nem megfelelő vagy félrevezető információ nyújtása bármilyen földi forrásból, például a légiforgalmi irányítás (ATC), automatikus terminálinformációs szolgálat (ATIS), meteorológiai szolgálatok, navigációs adatbázisok, térképek, diagramok, kézikönyvek stb.;

2.2. helytelen nyomásreferencia (azaz magasságmérő-beállítási)-adatok nyújtása;

2.3. lényeges üzenetek hibás továbbítása, fogadása vagy értelmezése, amikor ez veszélyes helyzetet okozhat;

2.4. jogellenes rádióforgalom;

2.5. jelentős ATC/ATM hiba vagy a repülőtér infrastruktúrájának jelentős romlása;

2.6. a repülőtér mozgásterületein légijármű, jármű, állat vagy idegen tárgy által képzett akadály, ami veszélyes vagy potenciálisan veszélyes helyzetet okozhat;

2.7. a repülőtér mozgásterületein az akadályok vagy veszélyek hibás vagy hiányos jelzése, ami veszélyes helyzetet okozhat;

2.8. a repülőtéri jelzőfények hiánya, lényeges meghibásodása, vagy ha azok nem állnak rendelkezésre.

4. melléklet

a 35/2008. (XII. 5.) KHEM-HM-IRM
együttes rendelethez

A zárójelentés és a zárójelentés-tervezet részletes formai és tartalmi követelményei

I. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

1. A zárójelentés fő részei:

Cím

1. Ténybeli információk

2. Elemzés

3. Következtetések

4. Biztonsági ajánlások

5. Függelék – Szükség szerint csatolandók

Megjegyzés: zárójelentés készítése során e forma alkalmazása biztosítja, hogy

a) a ténybeli információk, elemzések és következtetések megértéséhez szükséges minden tájékoztatást tartalmazzanak a megfelelő fejezetek;

b) ahol az „1 – Ténybeli információk” fejezet bármely pontjával kapcsolatos információ nem áll rendelkezésre, vagy az nincs összefüggésben a balesethez vezető körülményekkel, ott ilyen értelmű megjegyzés legyen beiktatva a megfelelő alcímek alatt.

2. A zárójelentés az alább felsorolt esetekben kizárólag az esemény lefolyásával kapcsolatos, anonim módon, ki-vonatoltan tartalmazhatja:

a) a légiközlekedési balesettel, repülőeseménnyel érintett személyek jelentéseit és a tevékenységükre vonatkozó adatokat;

b) a meghallgatásokról készült jegyzőkönyveket;

c) a légijárműre, illetőleg az ejtőernyőre, valamint az időjárásra, az eset helyszínére és egyéb körülményekre, valamint az esettel kapcsolatban műszakilag rögzített adatokat;

d) a szakértői jelentéseket;

e) egyéb bejelentéseket.

3. A zárójelentés egyes részeinek kitöltésére vonatkozó részletes utasítás az ICAO Doc. 6920 Légijármű Balesetek Kivizsgálási Kézikönyvben található.

II. A ZÁRÓJELENTÉS RÉSZEI

1. Cím

A zárójelentés az alábbiakat tartalmazó címmel kezdődik:

Az üzemben tartó neve; A légijármű gyártója, típusa, felségjele és fedélzeti azonosító jele; A légiközlekedési baleset, a súlyos repülőesemény vagy a repülőesemény helye és időpontja.

Áttekintés. A címet követően rövid áttekintés következik az alábbi információkra vonatkozóan:

a belföldi és külföldi hatóságok értesítése a légiközlekedési balesetről, repülőeseményről; a kivizsgáló szerv és meghatalmazott képviselőjének megnevezése; a kivizsgálás megszervezése; a jelentést kiadó kivizsgáló szerv neve és a kiadás időpontja.

Rövid összefoglalóval záródik, melyben a légiközlekedési balesethez, repülőeseményhez vezető okokat taglalják.

2. Ténybeli információk

2.1. A repülés lefolyása

Rövid leíró jellegű ismertetés, amely az alábbiakról tájékoztat:

– a repülési feladat típusa, az utolsó indulási hely, az indulás ideje UTC időben (emellett lehet helyi időben is), tervezett leszállóhely.

– a repülés előkészítése, a repülés és a balesethez vezető események leírása, beleértve a repülési pálya fontos szakaszának rekonstruálását a szükségnek megfelelően.

– a légiközlekedési baleset, súlyos repülőesemény, repülőesemény helye (földrajzi szélesség, hosszúság, tengerszint feletti magasság), ideje (UTC idő, továbbá helyi idő), nappal vagy éjjel.

2.2. Személyi sérülések

Az alábbi táblázat kitöltése (számokkal):

Sérülések	Személyzet	Utasok	Egyéb személyek
Halálos			
Súlyos			
Kisebb			
Nincs			

2.3. A légijármű rongálódása

A légijárművet a légiközlekedési balesetben, súlyos repülőeseményben, repülőeseményben ért rongálódások rövid ismertetése (megsemmisült, jelentősen megrongálódott, kissé megrongálódott, nem sérült).

2.4. Egyéb kár

Nem a légijárműben, hanem egyéb tárgyakban keletkezett rongálódások rövid ismertetése.

2.5. A személyzet adatai

a) A hajózó személyzet összes tagjára vonatkozó adatok név nélkül: életkor, a szakszolgálati engedély érvényessége, jogosítások, kötelező ellenőrzések, repülési tapasztalat (összesen és az adott típuson), és a munkaidőre vonatkozó megfelelő tájékoztatások.

b) A személyzet egyéb tagjainak képezésére és gyakorlatára vonatkozó rövid ismertető.

c) Az egyéb személyekre, mint például a légiforgalmi és a karbantartó szolgálat tagjaira stb. vonatkozó információk, amennyiben ezek a témához tartoznak.

2.6. A légijármű adatai

a) A légijármű légialkalmasságának és karbantartásának rövid ismertetése (amelyben a repülés előtti és alatti ismert hiányosságokat is fel kell sorolni, ha azoknak bármilyen kihatásuk lehetett a balesetre).

b) A teljesítmény rövid értékelése, ha ez lényeges, valamint annak ismertetése, hogy a tömeg és a tömegközéppont az előírt határokon belül volt-e a légiközlekedési balesettel, súlyos repülőeseménnyel, repülőeseménnyel kapcsolatos repülési szakasz folyamán. (Ha nem, és ha ennek bármilyen kihatása volt a légiközlekedési balesetre, súlyos repülőeseményre, repülőeseményre, akkor ezt részletesen kell ismertetni.)

c) A használt tüzelőanyag fajtája.

2.7. Meteorológiai adatok

a) Az időjárási körülmények rövid ismertetése, beleértve az előre jelzett és a tényleges körülményeket is, továbbá azt, hogy a személyzet számára ezek a meteorológiai információk rendelkezésre álltak-e.

b) A természetes fényviszonyok a légiközlekedési baleset, súlyos repülőesemény, repülőesemény időpontjában (napfény, holdfény, szürkület stb.).

2.8. Navigációs berendezések

A rendelkezésre álló navigációs berendezések vonatkozó adatai, beleértve az olyan leszállító berendezéseket, mint például az ILS, MLS, NDB, PAR, VOR, az optikai földi segédberendezéseket stb. és az adott időpontban tapasztalt, hatékonyságukra vonatkozó információkat.

2.9. Összeköttetés

A légiforgalmi mozgó és a légiforgalmi állandó helyű szolgálat összeköttetésére és ennek hatékonyságára vonatkozó információk.

2.10. Repülőtéri adatok

A repülőtérre, létesítményeire és állapotukra, illetve ha a felszállás, vagy a leszállás nem a repülőtéren történt, akkor a felszállási vagy a leszállási területre vonatkozó témához tartozó információk.

2.11. Repülési adatrögzítők

A repülési adatrögzítők telepítési helye a légijárműben, állapotuk a megtaláláskor és a belőlük nyert adatok.

2.12. A roncsra és a becsapódásra vonatkozó adatok

Általános információk a légiközlekedési baleset, repülőesemény helyszínéről és a roncs szétszóródásáról; feldehített anyaghibák vagy alkatrészhibák. A roncs különböző darabjainak helyére és állapotára vonatkozó részletekre rendszerint nincs szükség, csak akkor, ha ezzel a légijármű becsapódás előtti széthullását szükséges jelezni. Vázlatok, térképek és fényképfelvételek ebben a részben helyezhetők el, vagy a Függelékhez csatolhatók.

2.13. Az orvosi és az igazságügyi-orvosszakértői vizsgálatok adatai.

Az elvégzett vizsgálatok eredményeinek és az azokból rendelkezésre álló adatok rövid leírása.

Megjegyzés: a hajózó személyzet szakszolgálati engedélyével kapcsolatos egészségügyi adatokat az „1.5. A személyzet adatai” című részben kell közölni.

2.14. Tűz

Ha tűz keletkezett, akkor az eset természetére, valamint az oltáshoz használt tűzoltó eszközökre és hatékonyságukra vonatkozó információk.

2.15. A túlélés lehetősége

A kutatás, vészelhagyás és mentés rövid leírása, a személyzet és az utasok elhelyezkedése az elszenvedett sérülések viszonylatában, az olyan szerkezetek elégtelensége, mint például ülések és biztonsági övek felerősítései.

2.16. Próbák és kísérletek

A próbák és kísérletek eredményeinek rövid ismertetése.

2.17. A szervezetek jellemzése.

A légijármű üzemelését befolyásoló szervezetekkel és ezek vezetőségével összefüggő információk. E szervezetek közé tartozik például az üzemben tartó, a légiforgalmi szolgálatok, a meteorológiai szolgálatok és a légiközlekedési hatóság. Az információk nem korlátozódnak a szervezeti felépítésre és funkciókra, hanem kiterjedhetnek az erőforrásokra, a gazdasági helyzetre, a vezetési irányelvekre és gyakorlatra, valamint az adott szervezethez vonatkozó egyéb információkra, amelyek a légiközlekedési balesettel, súlyos repülőeseménnyel, repülőeseménnyel összefüggésben állnak.

2.18. Kiegészítő adatok

Az 2.1–2.17. pontokban nem szereplő, de a témához tartozó információk.

2.19. Hasznos vagy hatékony kivizsgálási módszerek

Ha a kivizsgálás során hasznos vagy hatékony kivizsgálási módszereket alkalmaztak, akkor röviden tüntessék fel e módszerek alkalmazásának okát, utaljanak főbb jellemző vonásaikra, továbbá az 2.1–2.17. pontig terjedő alcímek alatt ismertessék az eredményeket.

3. Elemzés

Szükség szerint csak azokat az információkat elemezzék, amelyeket az „1. Ténybeli információk” szakaszban rögzítettek, és amelyek a következtetések és az ok(ok) meghatározásához tartoznak.

4. Következtetések

Sorolja fel a kivizsgálás során megállapított tényeket és okokat. Az okok listája foglalja magába mind a közvetlen, mind a mélyebb, rendszerben rejlő okokat is.

5. Biztonsági ajánlások

Ha alkalmazható, rövid nyilatkozat a légiközlekedési baleset, repülőesemény megelőzése érdekében tett bármely javaslatról, és ennek eredményeként megtett korrigáló lépésről.

6. Függelékek

A szükségnek megfelelően itt kell közölni minden egyéb, a jelentés megértése szempontjából szükségesnek tekinthető vonatkozó információt.

**A nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter,
valamint a közlekedési, hírközlési
és energiaügyi miniszter
25/2008. (XII. 5.) NFGM–KHEM
együttes rendelete**

**a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ
Közlekedésfejlesztési Integrált Közreműködő
Szervezet, közreműködő szervezetként való
kijelöléséről szóló egyes miniszteri rendeletek
módosításáról**

Az Európai Unió strukturális alapjaiból és Kohéziós Alapjából származó támogatások hazai felhasználásáért felelős intézményekről szóló 1/2004. (I. 5.) Korm. rendelet 33. § (3) bekezdés *b)* és *c)* pontjában, valamint a 2007–2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről szóló 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdés *b)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, a nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter feladat- és hatásköréről szóló 134/2008. (V. 14.) Korm. rendelet 1. § *h)* pontjában, a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 133/2008. (V. 14.) Korm. rendelet 1. § *a)* pontjában meghatározott feladatkörünkben eljárva – a pénzügyminiszter feladat- és hatásköréről szóló 169/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § *a)* pontjában foglalt feladatkörében eljáró pénzügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendeljük el:

1. §

(1) A Közlekedés Operatív Program valamennyi prioritása, valamint a Közép-Magyarországi Operatív Program 2. prioritásának 2.2. intézkedése végrehajtásában közreműködő szervezet kijelöléséről szóló 26/2007. (X. 5.) ÖTM–GKM együttes rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter mint a Közlekedés Operatív Program (a továbbiakban: KözOP) felügyeletéért felelős miniszter a KIKSZ Közlekedésfejlesztési Zrt.-t a KözOP valamennyi prioritása végrehajtásában történő közreműködésre közreműködő szervezetként jelöli ki.”

(2) Az R. 2. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter mint a Közép-Magyarországi Operatív Program (a továbbiakban: KMOP) felügyeletéért felelős miniszter a KIKSZ Közlekedésfejlesztési Zrt.-t a KMOP versenyképesség keretfeltételeinek fejlesztése című 2. prioritásának a régió külső elérhetőségét javító közlekedési infrastruktúra fejlesztése című 2.2. intézkedése végrehajtásában történő közreműködésre közreműködő szervezetként jelöli ki.”

2. §

(1) A Környezetvédelem és Infrastruktúra Operatív Program végrehajtásában közreműködő szervezetek kijelöléséről szóló 18/2004. (II. 24.) GKM–KvVM–PM együttes rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. § *c)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter mint a Környezetvédelem és Infrastruktúra Operatív Program (a továbbiakban: KIOP) végrehajtásának felügyeletéért felelős miniszter]

„*c)* a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszterrel a KIKSZ Közlekedésfejlesztési Zrt.-t a KIOP Közlekedési infrastruktúra fejlesztése című 2. prioritásának a főúthálózat műszaki színvonalának emelése című 2.1 intézkedésének a végrehajtására, valamint a – projektek fenntartási időszakának kezdetétől – a környezetbarát közlekedési infrastruktúra fejlesztése című 2.2 intézkedésének végrehajtására”

[a strukturális alapok közreműködő szervezeteként (a továbbiakban: SA közreműködő szervezet) jelöli ki.]

(2) A Rendelet 1. §-ában az „Az önkormányzati és területfejlesztési miniszter” szövegrész helyébe az „A nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter” szöveg lép.

3. §

A Kohéziós Alap közreműködő szervezet kijelöléséről szóló 18/2006. (XII. 28.) MeHVM–GKM együttes rendelet 1. §-a a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § A Kohéziós Alap bevonásával finanszírozott közlekedési projektek megvalósításához szükséges valamennyi intézkedés tekintetében közreműködő szervezetként a KIKSZ Közlekedésfejlesztési Zrt.-t jelöljük ki.”

4. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) Az R., a Rendelet és a Kohéziós Alap közreműködő szervezet kijelöléséről szóló 18/2006. (XII. 28.) MeHVM–GKM együttes rendelet alapján a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ Közlekedésfejlesztési Integrált Közreműködő Szervezet mint közreműködő szervezet (és elődei) által e rendelet hatálybalépéséig kötött valamennyi támogatási szerződésből eredő, a közreműködő szervezetet illető jogok és kötelezettségek e rendelet hatálybalépésével a KIKSZ Közlekedésfejlesztési Zrt.-t illetik és terhelik.

Bajnai Gordon s. k.,
nemzeti fejlesztési
és gazdasági miniszter

Dr. Molnár Csaba s. k.,
közlekedési, hírközlési
és energiaügyi miniszter

VII. Jogegységi határozatok

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozata

4/2008. PJE

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának Jogegységi Tanácsa a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának vezetője által kezdeményezett jogegységi eljárásban meghozta a következő

jogegységi határozatot:

I. A Pp. 24. § (2) bekezdése *a)* pontjának alkalmazása szempontjából a tartási követelés iránti per fogalmába beletartoznak a tartási, életjáradéki, illetve öröklési szerződés teljesítése, módosítása, a tartási (öröklési) szerződés életjáradéki szerződéssé alakítása, valamint a szerződés megszüntetése iránti perek is.

II. A tartási, életjáradéki, valamint az öröklési szerződés érvénytelenségének megállapítására és az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazására irányuló perekben viszont a pertárgy értékét a Pp. 24. §-a (1) bekezdésének általános szabálya alapján kell meghatározni.

INDOKOLÁS

I.

A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának vezetője az 1997. évi LXVI. törvény (Bsz.) 29. § (1) bekezdésének *a)* pontja és 31. § (1) bekezdésének *a)* pontja alapján jogegységi határozat meghozatalát indítványozta abban a kérdésben, hogy a Pp. 24. § (2) bekezdés *a)* pontjának alkalmazása szempontjából mit kell érteni a tartási követelés iránti per fogalmán; ehhez képest alkalmazható-e ez a jogszabályhely a pertárgy értékének számításánál a tartási (életjáradéki) és az öröklési szerződések érvénytelensége, valamint az ilyen szerződések megszüntetése iránti perekben. A bírói gyakorlat ugyanis nem egységes abban, hogy a törvény e rendelkezése, amely a pertárgy értékének számítását a Pp. 24. §-ának (1) bekezdésében foglalt általános szabálytól eltérően, az esetek túlnyomó részében a felekre (elsősorban a tartásra jogosultra) kedvezőbben határozza meg, csak a szűken vett tartási követelés „iránti” (tehát a jogviszony létrejöttének, fennállásának megállapítására és/vagy teljesítésre, annak megfelelőségére, a jövőbeni vagy lejárt szolgáltatások érvényesítésére, módosítására

irányuló) perekre vonatkozik, vagy e speciális rendelkezés hatálya alá vonhatók a tartási (öröklési) szerződés érvénytelenségének megállapítását, valamint a tartási jogviszony megszüntetését célzó perek is.

II.

A legfőbb ügyész álláspontja szerint a Pp. 24. § (2) bekezdés *a)* pontjának alkalmazása szempontjából a tartási követelés iránti per fogalmába beletartoznak a tartási, életjáradéki, illetve öröklési szerződés teljesítése, módosítása, a tartási (öröklési) szerződés életjáradéki szerződéssé alakítása, valamint a szerződés megszüntetése iránti perek is. A tartási, életjáradéki, valamint az öröklési szerződés érvénytelenségének megállapítására és az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazására irányuló perekben a pertárgy értékét a Pp. 24. § (1) bekezdésének általános szabályai alapján kell meghatározni.

III.

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) a határköri szabályok között foglalkozik a pertárgy értékével, mert vagyoni jogi perekben az határozza meg, hogy a per melyik bíróság hatáskörébe tartozik [Pp. 22. § (1) bek., 23. § (1) bek. *a)* pontja]. A Pp. 24. §-ának (1) bekezdésében foglalt általános szabály szerint a pertárgy értékének megállapításánál a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értéke az irányadó. A 24. § (2) bekezdésének *a)* pontja értelmében a tartási követelés iránti perekben azonban – az élelmezési követelés, egyéb járadék, más időszakos szolgáltatás vagy haszonvétel iránti perekhez hasonlóan – a pertárgy értékeként a ténylegesen megállapítható összegtől függetlenül, a még teljesítendő valamennyi szolgáltatás értékét, de nem többet mint az egyévi szolgáltatás értékét kell figyelembe venni. Ezt a szabályt a törvény ugyan a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értékének számítására mondja, eltérő rendelkezés hiányában azonban ez érvényesül a fellebbezési, továbbá a felülvizsgálati perérték számításakor is [Pp. 239. §, 270. § (1) bek.]. A tartási követelés fogalmi értelmezésének a fellebbezési eljárásban azért is jelentősége van, mert a tartási vagy egyéb járadékjellegű követelésekre a kis perértékű ügyek eljárási szabályai akkor sem érvényesülnek, ha a fellebbezésben vitatott érték 200 000 forint alatt van [a Pp. – 2008. december 31-ig hatályos – 256/B. § (2) bek.], a felülvizsgálatban pedig azért, mert ez határozza meg, hogy melyek azok az ügyek, amelyekre az egymillió forintos értékhatártól függő kizárás nem vonatkozik [271. § (2) bek.]. A hatáskör, a fellebbezési szabályok, valamint a felülvizsgálat mellett a perérték meghatározása kihat az eljárási illeték mértékére (1990. évi XCIII. törvény [It.] 39. §) valamint az ügyvédi munkadíj összegére is [32/2003. (VIII. 22.) IM r. 3. § (1) bek.].

A Pp. 26. §-a szerint a per tárgyának értékét, a 24–25. §-ok rendelkezéseinek megfelelően a felperesnek kell megjelölnie; ha ez az érték a köztudomással vagy a bíróság hivatalos tudomásával ellenzök, vagy egyébként valószínűtlen, úgyszintén, ha azt az alperes vitássá teszi, a per tárgyának értékét a bíróság határozza meg.

IV.

Az ítélezési gyakorlat a perérték számítása tekintetében egységesnek tekinthető a tartás iránti (a tartás milyensége, teljesítése iránt indított) pereket illetően: azokat a bíróságok a Pp. 24. § (2) bekezdés *a*) pontja alá vonják. A tartási (öröklési) szerződés érvénytelenségének megállapítására, illetve megszüntetésére irányuló pereken azonban a bíróságok eltérő gyakorlatot folytatnak. Az – egyes megyéken belül is jelentkező – ellentétes gyakorlatra tekintettel a kérdésben több megyei bíróság szükségesnek látta kollégiumi vélemény nyilvánítását. A különböző megyei kollégiumi vélemények a jogegységi indítvánnyal érintett kérdésben szintén nem egységesek.

Több évtizedre visszatekintve a Legfelsőbb Bíróság gyakorlata sem tekinthető következetesnek. A BH 1985/23. számú eseti határozat szerint az öröklési szerződés megszüntetése iránt indított perben a pertárgy értéke legfeljebb az egy évi szolgáltatás értéke [Pp. 24. § (2) bekezdés *a*) pontja]. A BH 1995/158. számú eseti határozat a tartási szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti perben a Pp. 24. § (1) bekezdését tartja irányadónak, de az indokolásban arra is kitér, hogy a Pp. 24. § (2) bekezdés *a*) pontjának speciális szabályát csak a tartási követelés iránti pereken lehet irányadónak tekinteni (ebből következik, hogy nemcsak az érvénytelenségi, hanem a megszüntetési pereken sem). Ezzel szemben több eseti határozat kimondja, hogy a Pp. 24. § (2) bekezdés *a*) pontja szerinti pertárgy érték meghatározás irányadó a tartási (életjáradéki), illetőleg az öröklési szerződés megszüntetése és érvénytelensége iránti pereken (Pfv.V. 22 711/1995/5., Pfv.V. 22 773/1995/3., Pfv.V. 22 421/1997/4.).

V.

1. A jogegységi indítványban feltett kérdés eldöntésénél a jogegységi tanács a tartási jogviszony jellegéből indult ki. A tartás különböző ellátási szolgáltatások (élelmezés, gondozás, háztartási munkák, ápolás, gyógykezelés, stb.) természetbeni nyújtását, vagy azok pénzbeli fedezetének biztosítását jelenti, amelyek jellemzője, hogy azokat meghatározott és visszatérő időközökben kell teljesíteni. A tartási igény alapulhat törvényen (pl. a rokонтartás) vagy szerződésen (Ptk. 586. §, 655. §). A szerződésen alapuló tartás általában visszatérő: az eltartott valamilyen vagyoni részesítést (ingatlan tulajdonjog, lakásbérleti jog, örö-

kössé nevezés a hagyatékra vagy annak egy részére, amely az öröklési szerződésnek kötelező tartalma) juttat az eltartottnak. A szerződés visszatérő ellenére a ténylegesen teljesített szolgáltatás és az ellenszolgáltatás értéke között jelentős eltérés lehet (ún. szerencse elem).

A tartási (öröklési) szerződésből eredő vitákban tehát a törvény azért állít a pertárgy értékére speciális szabályt, mert e pereken egyébként – a tartási szerződések jellege folytán – nehézséget jelentene a keresettel érvényesített követelés vagy jog értékének megállapítása. Ezért meghatároz egy olyan időszakot, amelyet az érték szempontjából irányadónak tekint: a még teljesítendő valamennyi (tartási) szolgáltatás értékét, de nem többet mint a tartás egy évi értékét. Ez irányadó akkor, ha a kereset magának a jogviszonynak a megállapítására irányul (fennáll-e a kötelezettség és milyen mértékben a törvény, illetve a szerződés alapján), és akkor is, ha teljesítésre. A pertárgy értékének számítása szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a felperes csupán lejárt tartásdíjat igényel vagy – a Pp. 122. § (2) bekezdésének speciális rendelkezése alapján – csak jövőben lejárt tartásdíjat követel, esetleg mindkettőre kiterjed a keresete, a pertárgy értékét – a ténylegesen érvényesített hátralék vagy jövőbeni követelés összegétől függetlenül – a Pp. 24. § (2) bekezdésének *a*) pontja alapján, általában tehát az egy évi szolgáltatás értékében kell megállapítani. Ebből következik, hogy a tartás mértékének módosítása (felelmezése, leszállítása, egyes részszerződések megváltoztatása) iránti perben a korábban meghatározott, illetve a keresetben írott követelés közötti különbözet egy éves összege lesz a perérték.

2. Azok az indokok, amelyek a pertárgy értékének a Pp. 24. § (2) bekezdésének *a*) pontja szerinti meghatározását szükségessé tették, a tartási (életjáradéki) szerződés illetőleg az öröklési szerződés megszüntetése esetében is fennállnak. A tartási szerződést ugyanis a Ptk. 589. §-ának (3) bekezdése szerint a felek „megfelelő kielégítésével” kell megszüntetni, amelyet a bíróság határoz meg, és a bíróságnak joga van – a megszüntetési kereset mellett – a szerződést életjáradéki szerződéssé változtatni, amennyiben a szerződés célja ily módon megvalósítható. A kereseti kérelemhez kötöttség elve tehát – az anyagi jog rendelkezései folytán – sajátosan érvényesül, a bíróság – a közös tulajdon megszüntetési pereken hasonlóan – csak azt a megoldást nem alkalmazhatja, amely ellen a felek mindegyike tiltakozik (pl. a megszüntetési kereset elutasítását az alperes azzal kéri, hogy kifejezetten ellenzi az életjáradéki szerződéssé alakítást). Az, hogy a bíróság – a lefolytatott bizonyítás és a felek érdekeinek kölcsönös mérlegelése alapján – az ítéletében mit fog „megfelelő kielégítésnek” tekinteni, a keresetlevél benyújtásakor, a bizonyítást megelőzően még nem látható előre. Ezáltal a keresettel érvényesített jog vagy követelés értéke sem számítható ki (PJD. V. 446. jogeset). Ezt még akkor sem lehet figyelmen kívül hagyni, ha a felperesnek a Pp. 121. § (1) bekezdésének *e*) pontja értelmében határozott kérelmet kell előter-

jeszteni arra nézve, hogy megfelelő kielégítés címén milyen vagyoni igényt érvényesít. Az ettől eltérő jogértelmezés nem egyszer a szerződő felekre is méltánytalan terhet róna, főként olyan esetben, amikor a felek részére megítélt kielégítés lényegesen kisebb mint a tartás ellenében átruházott, illetőleg az öröklési szerződéssel leköötött vagyon értéke (lásd pl. BH 1985.23. jogesetet). Nem szólva arról, hogy jogértelmezési szempontból is az látszik indokoltnak, hogy egyfajta jogviszony fennállása, módosítása és megszüntetése hasonlóképpen kerüljön megítélésre a per költségterheinek meghatározása szempontjából is. A tartási (életjáradéki), valamint az öröklési szerződés megszüntetése iránti perekben tehát a Pp. 24. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján kell a perértéket meghatározni.

3. A tartási (életjáradéki) és öröklési szerződés érvénytelenségének megállapítása és az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása iránti perek azonban nem érthetők bele a Pp. 24. § (2) bekezdésének a) pontjában felsorolt perek körébe. Ezekben a perekben az érvénytelenségre hivatkozó fél nem tartási követelést érvényesít, nem is a fennálló tartási jogviszony módosítását vagy megszüntetését kívánja elérni, hanem valamilyen érvénytelenségi ok állításával kíván a kötelemből szabadulni (az eltartott halála után indított perben örökölni). Ezért a perérték számítása az általános szabály szerint [Pp. 24. § (1) bekezdése] alakul. Abban az esetben, ha az öröklési szerződés érvénytelensége iránt az eltartott halála után jogutóda indítja meg a pert, a pertárgy értékét annak a vagyoni részesedésnek az értékében kell megállapítani, amit a jogutód az öröklési szerződés érvénytelensége esetén – törvény vagy végintézkedés alapján – többletként örököl. A pertárgy értékének számításánál nem az addig nyújtott tartás vagy a leköötött vagyon értéke az irányadó, hanem a követelésnek (igényelt pénzösszegnek, vagyontárgynak, vagyoni értékű jognak) a keresetlevél benyújtásakor értéke [Pp. 27. § (1) bek.].

A kifejtettetekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság jogegységi tanácsa a Bs. 27. §-a, 29. § (1) bekezdésének a) pontja, valamint a 32. §-ának (4) bekezdése alapján a rendelő részben foglaltak szerint határozott.

Budapest, 2008. november 20.

Dr. Wellmann György s. k.,
a jogegységi tanács elnöke

Dr. Kőrös András s. k.,
előadó bíró

Dr. Kollár Márta s. k.,
bíró

Dr. Havasi Péter s. k.,
bíró

Dr. Murányi Katalin s. k.,
bíró

VIII. Az Országgyűlés, a köztársasági elnök, a Kormány és a Kormány tagjainak határozatai

A Kormány határozatai

A Kormány 1076/2008. (XII. 5.) Korm. határozata

az Európai Összehasonlító Kisebbségkutatások Közalapítvány alapító okiratának módosításáról

A Kormány a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 74/B. § (5) bekezdése alapján – figyelemmel az államháztartásról szóló 1992. évi XXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi LXV. törvény 1. § (2) bekezdésében foglaltakra –

1. módosítja az Európai Összehasonlító Kisebbségkutatások Közalapítvány (a továbbiakban: közalapítvány) alapító okiratát (a továbbiakban: alapító okirat);

2. felhatalmazza a Miniszterelnöki Hivatal vezető minisztert, hogy az egységes szerkezetbe foglalt alapító okiratnak a Kormány nevében történő aláírása tárgyában, valamint az alapító okirat módosításának bírósági nyilvántartásba vétele iránti eljárásban az alapító Kormány nevében és képviselőjében eljárjon;

3. felhívja a Miniszterelnöki Hivatal vezető minisztert, hogy a közalapítvány egységes szerkezetbe foglalt alapító okiratát – a bírósági nyilvántartásba vételről szóló határozat jogerőre emelkedését követően azonnal – tegye közzé a Magyar Közlönyben.

4. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba; egyidejűleg az Európai Összehasonlító Kisebbségkutatások Közalapítvány Alapító Okiratának, valamint a Kormány által alapított közalapítványok és alapítványok kormányzati felelőseiről és egyes feladatokról szóló 1034/2003. (IV. 24.) Korm. határozat módosításáról szóló 1040/2005. (IV. 29.) Korm. határozat; az Európai Összehasonlító Kisebbségkutatások Közalapítvány Alapító Okiratának módosításáról szóló 1029/2006. (III. 28.) Korm. határozat és az Európai Összehasonlító Kisebbségkutatások Közalapítvány alapító okiratának módosításáról szóló 1106/2007. (XII. 27.) Korm. határozat a hatályát veszti.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány tagjainak határozatai

A külügyminiszter 48/2008. (XII. 5.) KüM határozata

**a Magyar Köztársaság Kormánya és Románia
Kormánya között a Tanács 2003. február 18-i,
343/2003/EK rendeletének alkalmazása érdekében
történő együttműködésről szóló,
2007. november 14-én, Nagyszebenben aláírt
Közigazgatási Megállapodás kihirdetéséről szóló
144/2008. (V. 22.) Korm. rendelet 2–3. §-ai
hatálybalépéséről**

A 144/2008. (V. 22.) Korm. rendelettel, a Magyar Közlöny 2008. május 22-ei számában kihirdetett, a Magyar Köztársaság Kormánya és Románia Kormánya között a Tanács 2003. február 18-i, 343/2003/EK rendeletének al-

kalmazása érdekében történő együttműködésről szóló, 2007. november 14-én, Nagyszebenben aláírt Közigazgatási Megállapodás, annak 13. cikke (1) bekezdése szerint az azt követő 30. napon lép hatályba, amikor a Szerződő Felek kölcsönösen értesítették egymást arról, hogy eleget tettek a Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges belső jogi előírásaiknak.

A Megállapodás 13. cikkének (1) bekezdése szerinti értesítés kézhezvételére 2008. augusztus 4-én került sor.

A fentiekre tekintettel, összhangban a 144/2008. (V. 22.) Korm. rendelet 4. § (3) bekezdésével megállapítom, hogy a Magyar Köztársaság Kormánya és Románia Kormánya között a Tanács 2003. február 18-i, 343/2003/EK rendeletének alkalmazása érdekében történő együttműködésről szóló, 2007. november 14-én, Nagyszebenben aláírt Közigazgatási Megállapodás kihirdetéséről szóló 144/2008. (V. 22.) Korm. rendelet 2–3. §-ai 2008. szeptember 3-án, azaz kétezer-nyolc szeptember harmadik napján hatályba léptek.

Dr. Göncz Kinga s. k.,
külügyminiszter

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó
megjelentette
a
MAGYAR KORMÁNYPROGRAMOK
1867–2002

című kétkötetes kiadványt.

1867-től történelmi hagyomány és a parlamentarizmus lényeges eleme, hogy az országgyűlésnek felelős kormányzat legfontosabb céljait és feladatait cselekvési programba foglalja. E programok átfogó képet adnak egy-egy időszakban az ország helyzetéről, politikájának irányáról, célkitűzéseiről, ezért jelentős történelmi, politikai és jogi forrásanyagot képeznek. Keresésük eddig hosszú időt igényelt, ugyanis ezek az alapvető kordokumentumok összegyűjtve még nem jelentek meg.

A hiánypótló mű, amely a *Miniszterelnöki Hivatal* és az *Országgyűlési Könyvtár* munkatársainak közös gondozásában jelent meg, azért is úttörő vállalkozás, mert történelmünk utolsó másfél évszázadának kormányprogramjait – 2002-vel bezárólag – teljességre törekedve, szövegűen publikálja a széles körű nyilvánosság számára.

A parlamentben elhangzott és másutt fellelhető programszövegek, illetve adataik mellett számos egyéb tényanyag (a kormányfők korabeli fotói, születési–halálozási adatai, a kormányok működési ideje, tagjainak pontos névsora és a miniszteri változások időpontjai) is hozzáférhető a két vastos kötetben. A mű használatát *Romsics Ignác* történésznek az összes eddigi magyar kormány működéséről áttekintést nyújtó, színvonalas bevezető tanulmánya, valamint a kormányprogramok mutatói segítik.

A könyv joggal számíthat a közélet szereplőinek, a politikai, jogi és történelmi kutatásnak, a felsőoktatás oktatói és hallgatói karának, továbbá a közművelődési intézmények és a nagyközönség érdeklődésére is.

Példányonként megvásárolható a Közlönykiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELÉS

Megrendelem a

MAGYAR KORMÁNYPROGRAMOK
1867–2002

című kétkötetes, 1728 oldal terjedelmű kiadványt

(ára: **9975 Ft** áfával) példányban, és kérem, juttassák el alábbi címemre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés:

.....

cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó útjára indította a **KÖZIGAZGATÁSI SZEMLE** című negyedéves folyóiratot.

A **KÖZIGAZGATÁSI SZEMLE** a hazai közigazgatás-tudomány képviselői, közigazgatási szakemberek számára kíván olyan fórummá válni, amely igényes periodika szerepét tölti be a jövőben. A lap teret biztosít a közigazgatás-tudomány területén születő tanulmányok, kutatási eredmények közzétételére, ugyanakkor feladatának tekinti, hogy a közigazgatásban végbemenő változásokról, változtatásokról, új megoldásokról, kísérletekről is számot adjon; szakmai háttéranyagokat, elemzéseket mutasson be a kormányzati intézkedések jobb megértése érdekében. Egyúttal helyet ad a nemzetközi kitekintések számára, illetve a közigazgatási szakmában közérdekű információk színesítésé minél szélesebb körben a lapot – ugyanakkor teret adván a világ távolabbi részeiből érkező, a közigazgatási szakmát foglalkoztató témáknak is. A közép-kelet-európai térség közigazgatási szervezetrendszereibe, az ott zajló folyamatokba és ott érvényesülő tendenciákba történő betekintés hasznos eszköze lehet az egymástól való tanulás folyamatának, a rendelkezésre álló tapasztalatok megismerésének, valamint az érdeklődő tudományos és szakmai olvasóközönség számára alapot szolgáltathat összehasonlítások végzéséhez is. A Nemzetközi Közlöny a 2008. évtől kezdődően negyedévente kerül kiadásra.

A Közigazgatási Szemle a Miniszterelnöki Hivatal és az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium alapításában, a 2008. évtől kezdődően negyedévente jelenik meg.

A Közigazgatási Szemle előfizetési díja a 2008. évre: 7400 Ft (áfával) vagy 30 euró.

Példányonkénti vásárlás esetén a Közigazgatási Szemle ára: 1990 Ft (áfával) vagy 8 euró.

* * *

Az angol és magyar nyelvű **NEMZETKÖZI KÖZLÖNY – Közép-Kelet-Európai Közigazgatási Folyóirat – International Journal of Public Administration in Central and Eastern Europe** megjelentetésével a Magyar Hivatalos Közlönykiadó erejéhez mérten hozzá kíván járulni, hogy lépéseket tegyünk régióink országai közigazgatási rendszereinek kölcsönös megismerése terén. Az újszerű és hiánypótló kezdeménnyel a Kiadó célja, hogy térségünk több mint másfél tucat országából érkező cikkek, tanulmányok, közérdekű információk színesítsék minél szélesebb körben a lapot – ugyanakkor teret adván a világ távolabbi részeiből érkező, a közigazgatási szakmát foglalkoztató témáknak is. A közép-kelet-európai térség közigazgatási szervezetrendszereibe, az ott zajló folyamatokba és ott érvényesülő tendenciákba történő betekintés hasznos eszköze lehet az egymástól való tanulás folyamatának, a rendelkezésre álló tapasztalatok megismerésének, valamint az érdeklődő tudományos és szakmai olvasóközönség számára alapot szolgáltathat összehasonlítások végzéséhez is. A Nemzetközi Közlöny a 2008. évtől kezdődően negyedévente kerül kiadásra.

A Nemzetközi Közlöny előfizetési díja a 2008. évre 7400 Ft (áfával) vagy 30 euró.

Példányonkénti vásárlás esetén a Nemzetközi Közlöny ára: 1990 Ft (áfával) vagy 8 euró.

* * *

A Közigazgatási Szemle és a Nemzetközi Közlöny **együttes** előfizetési ára: 14 000 Ft vagy 54 euró.

MEGRENDELŐLAP

☐ Megrendelem a 2008. évre a **KÖZIGAZGATÁSI SZEMLE** című negyedéves folyóiratot példányban, amelyet kérem, juttassanak el címünkre. Éves előfizetési díja: 7400 Ft (áfával) vagy 30 euró.

☐ Megrendelem a 2008. évre a **NEMZETKÖZI KÖZLÖNY Közép-Kelet-Európai Közigazgatási Folyóirat** című negyedéves lapot példányban, amelyet kérem, juttassanak el címünkre. Éves előfizetési díja: 7400 Ft (áfával) vagy 30 euró.

☐ Megrendelem a 2008. évre a **KÖZIGAZGATÁSI SZEMLE**, valamint az angol–magyar nyelvű **NEMZETKÖZI KÖZLÖNY Közép-Kelet-Európai Közigazgatási Folyóirat** című negyedéves lapokat példányban, amelyeket kérem, juttassanak el címünkre. Az együttes előfizetés éves díja: 14 000 Ft (áfával) vagy 54 euró.

A megrendeléseket kérjük, a következő faxszámra: (1) **338-4746**, vagy e-mail címre: **erdei.bea@mhk.hu** szíveskedjenek küldeni!

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze előfizetési igényét!

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város/község, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó

kiadásában megjelenik az

EU-JOGSZABÁLYTÁR

Az EU-Jogszabálytár az Európai Unió magyarra lefordított elsődleges (alapszerződések, csatlakozási okmányok) és másodlagos (az Európai Unió szervei által alkotott jogi aktusok) joganyagát tartalmazza.

Az EU-Jogszabálytár DVD-n a dokumentumok többféle szempont (évszám, Celex-szám, kibocsátó stb.) szerint kereshetők. Az adatbázisból megismerhetők a joganyagok jellemzői (megjelenés adatai, kibocsátó, hatályosság, egyéb lényeges megjegyzések stb.), valamint közvetlenül elérhetők azok kapcsolatai más EU-s, illetve magyar jogszabályokkal.

Az Európai Unió jogában kevésbé jártas felhasználók számára lényeges információkkal szolgálnak az EU Asszisztens menüpontban található ismertető.

Az EU Extra menüpont tartalmazza a magyar csatlakozási okmányt, valamint egyéb kiemelkedően fontos európai vonatkozású dokumentumokat.

Az EU-Jogszabálytár felhasználóbarát kialakítása és könnyen kezelhető funkciói hasznos és gyors segítséget nyújtanak mind az EU-jogban már jártas, mind az azzal most ismerkedő felhasználók számára.

Az EU-Jogszabálytár és a HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR között is működik az átjárhatóság, vagyis ha az EU-Jogszabálytárban magyar jogszabályra van hivatkozás, akkor azt az EU-Jogszabálytárból azonnal meg lehet nyitni.

Az EU-Jogszabálytár előfizetési díjából a Hivatalos Jogszabálytár előfizetői 50% kedvezményt kapnak.

Éves előfizetési díjak

Önálló változat	72 000 Ft + áfa	☐
5 munkahelyes hálózati változat	130 000 Ft + áfa	☐
10 munkahelyes hálózati változat	160 000 Ft + áfa	☐
25 munkahelyes hálózati változat	260 000 Ft + áfa	☐
50 munkahelyes hálózati változat	340 000 Ft + áfa	☐
100 munkahelyes hálózati változat	590 000 Ft + áfa	☐

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az **EU-JOGSZABÁLYTÁR** változatát példányban, 2008. hónaptól.

A megrendelő neve:

A megrendelő címe:

Ügyintéző neve:

Telefonszáma:

Küldési név, cím:

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

Megrendeléssel kapcsolatban érdeklődni lehet a 06-80-200-723-as zöldszámunkon és a 266-5095-ös telefonszámon.

A megrendeléseket a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó címére (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6., faxszámon a 266-8906, illetve e-mail-en az ugyfel@mhk.hu-ra) kérjük eljuttatni.

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó

kiadásában megjelenik a

MAGYAR HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR DVD

Tartalom

Online adatbázis és napi adatfrissítési szolgáltatás

A MAGYAR HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR DVD havi frissítésű lemeze közel 150 000 jogszabályszoveget tartalmaz. Az alapszövegek mellett egységes szerkezetben közli azok mindenkor hatályos változatát, korábbi szövegváltozatait, illetve a már hatályon kívül helyezett jogszabályokat is, továbbá az Országgyűlés, a köztársasági elnök, a Kormány, a miniszterelnök, a miniszterek, az Alkotmánybíróság, a Legfelsőbb Bíróság, az Országos Választási Bizottság stb. határozatait, állásfoglalásait, a különböző irányelveket és iránymutatásokat, neves szerzők által készített kommentárokat, nemzetközi szerződéseket, tájékoztatókat, hirdetményeket, pályázati felhívásokat, törvényjavaslatokat és törvényindokolásokat. A szövegek és adatbázisok közvetlen forrásai a hivatalos lapok, így a Magyar Közlöny, az ágazati közlönyök, az Alkotmánybíróság Határozatait, a Határozatok Tára, továbbá a Bírósági Határozatok, a Versenyfelügyeleti Értesítő, az Adó és Ellenőrzési Értesítő és a Versenybírósági Határozatok.

A HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR előfizetői számára a jogszabályok naponta aktualizált online adatbázisa ingyenesen érhető el, továbbá lehetőség van a havonta megküldött DVD-adatbázis napi rendszerességű aktualizálására, internetről letöltött adatcsomag segítségével. E két szolgáltatás segítségével a jogszabály-változások folyamatosan nyomon követhetők.

Sokoldalúság

A HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR jogszabály-szolgáltatását többféle keresési lehetőség teszi teljessé. A kényelmes eligazodást támogatja a szövegbe épített hivatkozások rendszere (tartalmilag kapcsolódó más jogszabályok, jogegységi határozatok, bírósági és versenytanácsai határozatok, APEH-iránymutatások) és a joganyagok belső felépítésének és külső kapcsolatainak interaktív ábrázolása is.

A HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR és az EU-Jogszabálytár között az átjárhatóság biztosított, vagyis ha a magyar jogszabályban hivatkozás található uniós jogszabályra, akkor azt közvetlenül meg lehet nyitni a HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁRBÓL.

Az alapprogramot kiegészítő DVD-JOGSZABÁLYTÁR Asszisztens a különböző adatállományok (Szolgáltatások Jegyzéke, magyar és angol nyelvű TEÁOR, Kereskedelmi Vámtarifa Jegyzék stb.) adatbázisszerű kezelésének segítője, újdonság- és változásfigyelő szolgáltatása pedig lehetővé teszi a jogszabályváltozások hatékony követését. Iratmintatárunkat folyamatosan frissítjük és bővítjük.

(A Jogszabálytár bármely szövegrészlete kinyomtatható vagy szövegszerkesztőbe átemelhető.)

Éves előfizetési díjak

Önálló változat	81 000 Ft + áfa	☐
5 munkahelyes hálózati változat	143 000 Ft + áfa	☐
10 munkahelyes hálózati változat	180 000 Ft + áfa	☐
25 munkahelyes hálózati változat	292 500 Ft + áfa	☐
50 munkahelyes hálózati változat	382 500 Ft + áfa	☐
100 munkahelyes hálózati változat	650 000 Ft + áfa	☐

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a **MAGYAR HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR DVD** változatát példányban, 2008. hónaptól.

A megrendelő neve:

A megrendelő címe:

Ügyintéző neve:

Telefonszáma:

Küldési név, cím:

Keltezés:

.....

cégszerű aláírás

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó megjelentette**a****Módszertani útmutató a helyi önkormányzati rendeletek szerkesztéséhez**

c. kiadványt.

Az útmutató célja, hogy a helyi önkormányzati rendeletek alkotása során történő helyes alkalmazásához gyakorlati segítséget nyújtson. Az útmutató sorra veszi a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek azon rendelkezéseit, amelyeket a helyi önkormányzati jogalkotásnál alkalmazni kell. Ezen rendelkezésekhez fűz gyakorlati útmutatást, kifejezetten önkormányzati rendeletekből merített helyes és helytelen példákat.

Jelenleg igen nagy az eltérés az egyes megyékben, illetve a megyéken belül az egyes településeken használt önkormányzati rendeletek alkotása során alkalmazott módszerekben, szokásokban. Erre tekintettel néhány közigazgatási hivatal mintarendelletekkel segíti az adott megyében működő települések jegyzőinek munkáját. Egységes, a helyi önkormányzatok részére készülő jogszabály-szerkesztési segédanyagot azonban még sem az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium, sem az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium nem adott ki. Ezt a hiányt próbálja részben pótolni ez a kiadvány. Egyre nagyobb ugyanis az igény arra, hogy a helyi önkormányzati rendeleteket is egységes szerkesztési módszerrel, egységes szerkezetben, elektronizálva minden állampolgár elérhesse, megismerhesse és következetesen alkalmazhassa.

A fentiekre tekintettel ajánljuk a kiadványt az ország valamennyi jegyzőjének, körjegyzőjének, főjegyzőjének, a polgármestereknek, megyei közgyűlési elnököknek, a képviselő-testületek tagjainak, valamint a helyi jogalkotás előkészítésében részt vevő hivatali munkatársaknak.

A 104 oldalas kiadvány ára: **1155 Ft** áfával.

Példányonként megvásárolható a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a **Módszertani útmutató a helyi önkormányzati rendeletek szerkesztéséhez** című kiadványt

(ára: **1155 Ft** + postaköltség), példányban, és kérem juttassák el az alábbi címre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutalom.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

Tisztelt Előfizetők!

***Tájékoztatjuk Önöket, hogy 2009. január 1-jétől
a hivatalos lapok megjelentetése az alábbiak szerint változik***

A Magyar Közlöny és a mellékletét képező Hivatalos Értesítő tartalma újabb rovatokkal bővül

Magyar Közlöny

- I. Az Alkotmány és annak módosításai
- II. Törvények
- III. Kormányrendeletek
- IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletei
- V. A Kormány tagjainak rendeletei
- VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései
- VII. Jogegységi határozatok
- VIII. Az Országos Választási Bizottság állásfoglalásai
- IX. Határozatok Tára

Hivatalos Értesítő

- I. Egységes szerkezetű jogi aktusok
- II. Statisztikai közlemények
- III. Utasítások, jogi iránymutatások
- IV. Állásfoglalások
- V. Személyügyi hírek
- VI. Alapító okiratok
- VII. Pályázati felhívások
- VIII. Közlemények
- IX. Hirdetmények (a Cégek Közlöny, az Európai Unió Hivatalos Lapja, a Közbeszerzési Értesítő és a Bírósági Határozatok figyelése, illetve a tartalomjegyzékek közzététele)

Havonta a kiadó DVD-formátumban tematizált jogszabálygyűjteményeket biztosít az előfizetőknek.
A jogszabálygyűjtemények árát az előfizetési díj tartalmazza.

2009. január 1-jétől

- a **Belügyi Közlöny** tartalmazza a jövőben a *Sport Értesítő*t, a *Turisztikai Értesítő*t és az *Önkormányzati Közlöny*t,
- a *Szociális Közlöny* és a *Munkaügyi Közlöny* – összevonást követően – januártól **Szociális és Munkaügyi Közlöny** néven, egy lapként jelenik meg,
- az *Oktatási Közlöny* és a *Kulturális Közlöny* előfizetői a jövőben az **Oktatási és Kulturális Közlöny**ben találhatják meg a számukra fontos információkat,
- az *Egészségbiztosítási Közlöny* az **Egészségügyi Közlöny**be integrálódik, az érdeklődők a jövőben az *Egészségügyi Közlöny*ből tájékozódhatnak az ez idáig két lapban közölt információkról.

Budapest, 2008. október 15.

Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosnak tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2009. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnék előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel). Értesítjük továbbá Önöket, hogy 2009. január 1-jétől – az Eitv. összevonásra vonatkozó rendelkezéseit figyelembe véve – egyes lapoknál is változásokra kell számítani. Kérjük, hogy az esetleges módosítást (cím- és példányszámváltozás) szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni. Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be. Készpénzes befizetés kizárólag a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó ügyfélszolgálatán (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehetséges. (Levélcím: Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2009. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	151 452 Ft/év	Szociális és Munkügyi Közlöny	39 564 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	27 972 Ft/év	Oktatási és Kulturális Közlöny	31 500 Ft/év
Belügyi Közlöny	39 564 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	45 108 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	39 564 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	9 324 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	27 468 Ft/év	L'udové noviny	7 308 Ft/év
		Neue Zeitung	7 056 Ft/év

A MAGYAR HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének 2009. évi éves előfizetési díjai

(Áraink a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	97 200 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	351 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	171 600 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	459 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	216 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	780 000 Ft

AZ EU-JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

Az Európai Unió Jogszabályai gyűjteményének 2009. évi éves előfizetési díjai

(Áraink a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	86 400 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	312 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	156 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	408 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	192 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	708 000 Ft

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2008-as évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően.

Ára: 18 480 Ft + áfa.

A Magyar Közlönyt szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével. A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Petrétai József. A szerkesztésért felelős: dr. Tordai Csaba. Budapest V., Kossuth tér 1–3. Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu. Telefon: 266-9290. A papír alapon terjesztett Magyar Közlöny a kormányzati portálon közzétett hiteles elektronikus dokumentum oldalhű másolata.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónál Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668. Előfizetésben terjeszti a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó a FAMA ZRt. közreműködésével. Telefon: 235-4554, 266-9290/240, 241 mellék. Terjesztés: tel.: 317-9999, 266-9290/245 mellék. Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen. 2008. évi éves előfizetési díj: 121 212 Ft. Egy példány ára: 250 Ft 16 oldal terjedelemig, utána +8 oldalanként +215 Ft.

HU ISSN 0076—2407

08.3590 – Nyomja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.

Előfizetési bankszámlaszám: MKB Bank 10300002-20377199-70213285